

ژ وهشانین نیکه تیا نفیسکارین کورد
دهۆک

98

عه شقا مه چرایه کی
زهراده شتی یه

ئیسما عیل مسته فا

عهشقا مه
چرایهکی
زهرا دهشتی یه

ئیسماعیل مستهفا

عهشقا مه چرایهکی زهرا دهشتی یه
تیکستین ئهدهبی
ئیسماعیل مستهفا
تیبیلیدان: کهقی مستهفا حسین
به رگ و مونتیف: جه میل محهمه د سهبری
دهرهینانا هونه ری: محهمه د عهلی
تیراژ: ۷۵۰ دانه
چاپا ئیکتی / ۲۰۰۶
چاپخانه یا (هاوار) / دهوک
ژمارا سپاردنی (۷۴۸)
ژ وه شانین ئیکه تیا نقیسکارین کورد/ دهوک

کوردستان - ۲۰۰۶

- بۆ:

- ئەشقا رۆژ بۆ رۆژى گەرمتەر و خوشتر.

- دېم و پرچا زەرا پايىزى.

- ئاشقى چاقىن وى گېرداي ئاسويەكى دوير ب هيفيا

قەبوونا يەكەمىن نىرگىز و هاتنا مزگىنيا بهارى.

- گىيانى وان كەس و جەهان ئەوين ئەف رويەلە د

رۆژىن دژوار دا ھەمبىز كرىن، خەبات بۆ ئازادىيا

ئەفرۆ دكرن، ھندەكان چاقىن خوب فى رۆژى

كلداين، ھندەكان ژى گىيان و سەرى خو كره

قوربانى فى ئازادىيى.

شرينا من

هو شرينى هه قالا ژينى خوزيكا وي روژى ده مى چاڤين مه
ڤيک که تبهانه شه و نه ز که تبهامه ده ریا چاڤين ته بين شين و توژى
که تبايى ده ریا فان چاڤا، چونكى هه ر نه مين نه م هه ردوو
مه له فانين فان ده ریا هه چى که سى ديبیت دى خندقیت باوهر
بکه.

هو نارينى خوزيكا وي روژى جار هکا دى که تبايه کراسى
نه ڤينا جارا نه و پرچا دريژ مينا داڤين روژى داڤ داڤ من ماچى
کریا و پاش مه ب خو کریا کراس و بى نقش تباين پاش بلا نه
رابانه شه هه روه سا باين.

۱۹۸۴/۱۲/۱۲

پروژترین ژقان

جوان بکهین دا بهۆست بهۆست بهر ب بهر، دول و چیا تیکشه دهین، تیر بینهین دا بزانیته ئه فرۆ کور و کچین ژ جهرگ و هناف که تین دهشیارن و قهه د خه و نهچوینه، ئو ناهیلن کهس دهستا دریت که تی بو خو بکه ته نیشان، مه ژفانه سینگی خو بکهینه مه تال چاڤا بکهینه روژ خوینا خو بکهینه ئاف بو واری په ریشان و دهست کورتا.

مه ژفانه خو بکهینه گۆری بو بیتکهس و سیوبا، مه ژفانه بینه سهقا بو داس و بقر و مه رین گوندا، مه ژفانه ههمی ئومیدا بکهینه کریار.

مه ژفانه خو بکهینه ناگر بهر بیته گیانی خوین میژو زوردارا چونکی ب سوتن و نه مانا وان دی جیهانا ئاشتی و ته ناهیبی ئافا بیت، جیهانا پاله و جوتیارا ئه و جیهانا روژ لی نه چیته ئافا وئ گافی دهمی گیانی من و یاری دبیته نان بو برسیا دبیته قوربان بو ههمیا، ئه وه ژفانی من، ئه وه ئارمانج و قوناغا پاپور و دهریای، ئه وه روژا بیک و زافانیا مهیا پیروژ.

۱۹۸۵/۲/۵

هنده و چ نه مایه من ژفانه، دگهل به ژنه کا زرافا بلند دوو چاقین وهکی ستیرا وهکی دهریایه کا مه زنا بی پاپور، لی هه ر ئه زم پاپورا ژینا خو تیدا دهاژوم هه ر پاپورا منه فیری زفرۆک و پیلین وئ، ئه گه ر ئه و دهریا نه بیت دی پاپورا من بن ئاف و وندا بیت، دهریا ژی بی ئه فی پاپوری نه شیت پیلین خو ب هافیتیت و دی هسک و زوها بیت، چونکی مه ههردوو کا ئیک قوناغ و ئارمانجا هه ی ئه م ههردوو ریقینگی ریکه کینه، دقیت پیکشه بگه هین، فیجا گه لو من ژفانه، تام که مه فین، من ژفانه سه ری دامه ئاف باخچی ژینی، تیر دهستا تی بگه رینم، من ژفانه تیر میژم ژ لیقین شرینی، من ژفانه نازداری بینم کلی دوزا گه لی خو د چاڤا وه رینم، دهستا تیک بگرین قهستا دایکا مه زن و وهلاتی

ل من و ئەقى ژينى

هه‌ى هوژيانى .. ب كول و كوڤانى
پر دهر دو ژانى
مىزه‌را ته چه‌ند نه‌خش تىدانه؟
ل وارى ته چه‌ند برسى دخويانه؟
چه‌ند زارۆ بى داىك و باب مانه؟
د شوڤا ته دا چه‌ند توڤ پەيدانه؟
ئەڤه چ ئەورين ره‌شن ل هنداف ئا‌خا مه بوينه چادر؟!
ئەڤه چ ئاكنجى نه ژ وارى خو بوينه ڤه‌ده‌ر

بى نھانى و تەپەسەر
ئەقە چ كەسن درىكا گوندى مەدا بوينە رېگر
چ بەھارە ماىە بى گول و بلبل
چ ئەقېندارن بى دۆست و دل كول
چ گوڤەندە چ قېرىنە چ نالىنە ژيان؟
خۆ ددلى تەدا دەلاقتىن بى ئاڧ و نان
بى لەوھندى و سەر چەمك و دەست قوتان
بى رى بى نىشان
چ بوبىكن بى خەنا و بازن
بى پوش و پەرى قەدان
ئەقە چ رىسن چ تىنى و برسېنە
ماينە بى جلك.. ئاڧ و نان
نابىت ژيان ھوسا تو تەقنى خو راجىنى
ھوسا جوخىنا خۆ بدەيە باى و بەھلىنى
كانىپىن خەما تو پەقىنى
گرى و زىمارى ژ مەرا قەدجەمىنى
كەنى و گرئىنى ژ مە درەقىنى
ئەرى تو قىانى؟ يان كولومتى خەمانى
تو سەمىانا ھەژارانى.. يان كاركەرا ئاغانى

نە ژيان مە ھوسا تو نەقىى و تە ناحەبىنىن
دى وى تەقنى قەدرىنىن
كەنى و گرئىنى قە زقرىنىن
دى تە بزورى ژ دەستىن نەيارا دەرىنىن
دى ھەمىا كەين ژيان
پشتى مە باوھرى ب خو ھاتى و مەزانى
كو مەژى مافەكى دگەل تە ھەى
مەژى خوبكەك دگەل تە ھەى ژيان
پارەكا دگەل تە ھەى ژيان

۱۹۸۵/۴/۱ موسل

هیلینا وی هەر ئەزم

هۆ خەلکینۆ
هندی بفریت و دویر بچیت
هیلینا وئ هەر ئەزم
هندی خودان هەقال بیت
نئی یار و کەسا وئ هەر ئەزم
کەنیا وئ.. خوشی و قیاننا وئ
ژین و هەناسا وئ
ل ئەقئ دنی تنی هەر ئەزم
دئ هەر زقریت ژ جارا گەرمتەر
دئ هەر هیت و ژ جارا شربین و جوانتر

١٩٨٥/٦/٤

گۆتن برن.. ئەفرۆ برن
ئەو تورینا تە قیای
گۆتن سەرژێکرن
ئەو ئومیدا چەند سالە تە دانای
ئەو کوترا ل واری دلی تە دادایی
ئولیس نەبوی قە نە حەویای
ل تە رەقاندن خودانا کەزبێن بادای
خودانا بەژنتی و لەوەندی بێن بەردای
نە نە باوەرنە کەن

هۆهه قالى:

دلې من ئەفرۆ ژ خەرييا ئاگردانه
ئەقىينا تە ژى پەلېن دار بەريانه
تژى تېدانه .. لەو بقیيرين و دەنگڤه دانه
هەرى لکاره .. بى راوه ستیانه و بى يه مانه
بى قەمانه .. بى ل ژقانى جارانه
ل هېشیا هەمی ئېشاریانه
هەمی ئېشاریانه هەقال.

هۆهه قالى:

دلې من ئەفرۆ سواره کى ب کار و باره
بى بلەزه و پر ههواره
قوناغا لى دهاژوت زورا دژواره
تژى دەحل و سنگه بهره
تژى ئاستهنگ و چه پهره

ژ خەرييا تە هه قالى

لی ھەر دی دہ تہ ری یا فہرہ
چونکی ھہ ٲالی.. ھوگری دیتنا تہ یا لہرہ
دا بگرنژیت ب دیتنا تہ .. دا بٲہژیت ب ھہ ناسیتن تہ
مزگین ھہ ٲالا خہ مرہ ٲین
کانیا تژی سوژ و ئہ ٲین
تژی مان و ٲہژین

ھۆ ھہ ٲالی:

دلّی من ئہ ٲرۆ کو ترہ کا سپی یہ
رہ و شا و ہلاتی ژوری یہ
دی ٲہ ستا پایتہ ختی دلّی تہ کہت
دا باوہری پی بینیت، دا راستیی بینیت
دی ٲہ ستا ٲاٲین تہ کہت
دا جیہانا ئاشتیی بینیت
دا دیمّی ژینی بمہ یزینیت
دی ٲہ ستا تہ کہت
دا کراسی رۆژی لہر تہ بینیت
ل خو بوہرینیت
ل خو بتالینیت
ھۆ ھہ ٲالی...

۱۹۸۵/۷/۶

توی روناکی و خور

پاش دورکەوتنیکى دوور و دريژ
پاش سيسبونى گولزارى ژين
پاش خورئا و ابونىكى بى کوتايى
ئەوا جارىكى تر چاوم بە يەك دونيائى
خونچەى گولزارى ژين كەوتەوہ
چاوم بە رۆژتيك و روناكى ئەم
وولاتە .. لە باوہش گرتەوہ
هۆ ھاوريى ژيان
توى گولزار، توى روناكى و خۆر ..
توى خوراكى گيان ..
توى جەرگ و ھەناو
توريبەرى .. سەر قافلەى كاروانى ئاشقان
توى ھەر توى تام و چيىژى ژيان

۱۹۸۵/۹/۸

گەئۆ

گه لوڙ برينين کوير
ڙ که زيا سوتى يا پر که رب و ئه قين
گه لوڙ ..
ڙ خورستيا کويين بلند ..
ڙ لاپه رين ديروکه کا دوير
پر قوربانى و ره بهن
پر سه ريلندى و سه ر مير
يا تڙى سه لاهه ددين
يزدان شير
پر زير گول و قه دهم خير

گه لۆ..

ژ خانیکئی مایه بی گاریته و نیر

ژ رهزی لی نه مای په رزان

به ربوبین میتو و هژیر

ژ گوندی لی نه مای گه نج و پیر

بی بی دروینه و که زاخ و بیتر

گه لۆ..

ژ گه نجی ماچیکری سیدار

بی زبندان لی بویه ژین و بهار

گه لۆ..

ئه م ژینا خو دکه یین رۆژه کا گه ش

دا چراکین فه مریای رون و هه لکه یین

خو دکه یین مه شخه لا کاوه ی دا جیهانا

تاری و سته می پر خوش که یین

دبینه دهنگه کی تیژ و ئازا

که را بگوه دکه یین

نقسیتیا ژ خه و رادکه یین

لالا بدهف و زمان دکه یین

جولانکا ژینی ل با دکه یین

تهف هه ژارا.. دهست کورت و بی کارا

ئیک دل و باوه ر دکه یین

رئیا ژینی دهست بژار دکه یین

گه لۆ..

خو دکه یین باران دا گول و گه نم ب بشکۆرن

به لاتینک و بلبل سه ر ب سترن

گه لۆ..

خو دکه یین شیره کی هزار سه ری

سه رین دوژمنا بچینه زتری

یان ژ ترسا نه ژین و ببنه

مراری لهر دیواری

دا جاره کا دی هه له کا دی

ژین کینی خول واری مه فه ده ته فه

هزار زهنگلا د بندا پیکقه بهه ژینه فه

دا هزار کوتر و که قۆک

ل دۆر خر ببنه فه

ل سه ر لیس ببنه فه

لیس ببنه فه

مه رکه دگهل ژيانئ
مه رکه دگهل مان و نهمانئ
دگهل باکوزيرکا بهفرا زستانئ ..
دگهل هيتزا فه برا جيھانئ
شه فئين دريژ و پيلين تاريستانئ
مه رکه دگهل خه ريبينئ
ژ دا يک و بابا ژ هه قال و ناسکه شرينئ
مه رکه .. مه هه فرکه دا هه ر ب مينين
دا هه ر بژين و وه ريسئ نارمانجا راجينين

مه رکه

دا گرڻڻينا زاروڪا شه مالڪين ڙينى ببينين
دهست دناڦته نگا بهارا ڙينى وه رينين
تتيڪ بهه ڙينين
گلوڙين ٽوميدا ڦههينين
که ڙينين دل به رى هزار جارڪى
ل دور به ڙنا خو بنالينين
مه رکه مه هه ڦرکه
دى هه ر مينيت
يارا «جگه ر خونى» نيشانڪرى
دى که ين بويڪ دى بو ٽينين
دى هه ٽينين.. دى هه ٽينين

۱۹۸۵/۱۲/۶

به غدا

گازندين دلى

ئەزى چ بىكەم ھۆخەلكىنۆ يان چ بىيژم
چ بو دەردى دلى دارىژم
چ زىمارى بۆ كومولتى كوفانا قەلوربىنم
ئەز چەوا خودىكا دلى
بۆ روناھيا چاڭا بىخەملىنم
جەرگى بربىندارە دەرمانى دوىرە
تيرا خەربىبى پىر دژوار و كوبرە
لىسى ھزرا يى د خەوہ
نە پەيقتىن گران ھەوار و تىلىليا دگەھىنى
نە ئاھ و ئاخيىن من سلاڭ دكەنى

هناڤتېن من نه بهاره دا گول قه سستکه نئى
نه باخچه په نه باخچه ښان
نه سور گولن نه ژى به لاتينکين جوان
نه مرنه نه ژى شه ننگه ژيان
هو خه لکينو
دل به را دويره چاښ نابيين
نه دهنگ و گازى دگه هنى
دا کوڤانا تېک بهه ژين
دهرگه هنى ښينى قه که ين تيدا ب روينين
خوشيا ژينى تير بينين
ستوى همى ژانا بگرين و بخه ندينين
خه لکينو
که زه با سوتيه بو هيلينا دلى
بو دهر يا چاښين شين و خه ملي
بو دارو بهرو سروشتى
شيرين کرپه پهرى
کرپه بنيا تى ژينى
هوگرا ښى که سه رى
خه لکينو

بلا که ښوکا من بهيت
و له شى خو بله يزيت
هزار جارا . . ل شوينه وارا
خو بگه ښينيت
کراسى خه ما ب درينيت
ته ښى ژينى راچينيت
بو باغى ئيره مى
بو وه ريسى که زيبين خه جى
بو سيامه ندى ره ښاندى
ژبه ر سينگى دل به رى
بو بيده ننگيا گولا وانى
هو خه لکينو
نه ز چ بکه م؟
چاوا بويکا بهارا بينم
چاښى روژى ب راموسم
نه زى رام هندى پى دشين
رييا تورينى بگرم
هندى چاښ دشين
ل به ژن و بالا بگه رينم

چەند پەيڤەك ژ قوناغەكا دوير

ديارى بۆهەقالى من (سەلام ئەحمەد لىناقاي)

دا جوانيا گولئى بىينم
بىنا وئى بهه لىنم
دا خەربىيا چەند ژ مېژە بگرنژىنەكئى
بچاڤ هەلىنانەكئى . . بشكورىنەكئى
بگوتنەكئى بېژىت:
«من تو دقئى هەر ژبوتە دژىم»
دا دەرد و ژانا پەرچقىنم بهه رشىنم
دلئى سوتىه يىن خەربىه
دقئىت شرىنئى پەربا ژىنئى
نازەنىنئى خەم رەقىنئى بىينىت
هو خەلكىنۆ
دا بهارا كورته ژىنئى ڤەگىرىن
ئىقارىين دلا بزقرىنەن
رۆژئى بکەينه ژقان
رۆژئى بکەينه قىان
بکەينه نىشان بکەينه نىشان

۱۹۸۵/۱۲/۹

که قالای دار و بهرا تیک بشیلن،
 تنی دیتنا ته روندکا دراوهستینیت
 کوچکی دلی گهش دکهت و دقهژینیت
 بهرهف دۆر هیلهکی بژین داقتین زیرین
 بو رادچینیت بو رادچینیت.
 هه قال نه فرۆ دهنگهکی درنده هات و گوت:
 «ناشتی» بی نه خوشه .. بیزاره .. برینداره
 داخازا وی نه ژیانه .. بریا نه بیدهنگی و فهمانه
 د دهستین مرنی دا بی یه مانه .
 لی هه قال نه ز لی زفریم من گوتی نه گازی زوردار
 نه خزمه تکارا نه یارا .. نهی دهنگی ترسنوک ..
 ناشتی چیا یه .. چیا نا حه لییت
 ناشتی سرۆشته دوژمنی مرنیه نابرییت
 ناشتی رۆژه .. رۆژ بهرزه نابرییت
 ناشتی نازادیه .. پر دهنگه دانه
 ناشتی گول به رۆژه و ژ رۆژی سل نابرییت
 چونکی هه قال منی زانی نه فرۆ په ریا ژینتی ل مالا ته
 بوبکه و پرچا سه ری خو ب خوینا دلی ته یا سورکری
 نه نیا خو یا ب چاقتی رۆژی دیدایی و سپی کری

هه قال منی زانی دلی ته بی بژانه .. جه رنگی بخوینه و پر
 هه واره، هه واره بو ژینتی، هه واره بو رابونی .. بو سه ربلندی و
 ده رگه هی ژینتی.
 لی هه قال دلی منژی ب ئیشه و دژوارتره، بو دیتنا ته لقی
 گاقتی بئارینک و گری و کوله .
 هه قال نه فرۆ نه چاقتی دشین روندکا به ژمییرن نه دل دشیت
 لیدانا به ژمییرت.
 نه چ پینوس دشین په یقتین ته دقتین دارین .. نه پیلین رهش
 دشین هزرین من فه مانن .

ژ داس و مهر و ژ رهنګی چه کوچ و پینوسی بهژنا
نالای کراسی کهرکری
ل بهر بهژنا ته یا راوهستیایه دهستین بوته درېژ کرین
و ژ ههردوو برینین له شی ته مشینه
زاروکیین ههژارا گوښه ندا ل دژر گریدای
چونکی دزانن بابین رینجبهه ر یی ناقدانا
ل بهر دکهن
واری ژینتی پی گهش دکهن
رهین ریس برسیی ناده دکهن
پاقر دکهن

۱۹۸۵/۱۲/۱۳

که قالی ته شرینا من

دهمى شرينى كه قالى ته
دهيته پيش چاڅين من
دبيته خوديك همبهري من
پرچا ته يا تارى دبيته داڅين روژى
بيشه ننگه كا پر خه ملي
ل هنداث سهري من
چ ژ من ناهيت
سه رخوش و شهيدا ديم
ئه ز بي سه ر و زمان ديم
چاڅين من ب ديمى ته فه دهينه هه لايستان
ل سه ر وى رومه تى چيايى رادوستن

هنگی ئەز دېهه په يکه ر ل بر بهژنا ته
ئەي دل بهرئ ئەي سه رکيش و ريبه رئ
من دارپژه بو عه شقا وولاتي و قئ سه فه رئ.. قئ وه غه رئ
ده مي تورينئ
لبثين ته ژ منرا دپه يقن
تو قئ ئوميدا ب من وه ردکن
دل ژ شهرم و ترسي بي خه به ره
تنئ ديبترم وه يه
ئەي توکا دلي.. نازدار ويثه تره
گاڤا چاڤين من ب بهژنا ته دکه قن
ههروه کي ل ديمئ ژينئ دمه يزبنم
ل هه مي ده را دچه ربنم
ل ئەسماني چاڤين ته خه ملا
وولاتئ نيترگزا
خه ملا نزار و کيپريا
خانیکين هه ژار و گونديا
دبينم و تيدا دروينم
ئەز خو دبينم ژوئ بيبيکئ
ژ وي خوین و گوشتي..

ژوي ته قن و روبسي
له و
هه قالا من چ جارا به رزه نابي
ل ريکا کارواني قارئ نابي گيرو نابي
چونکي ئەز و تو.. تو و ئەز بين هه لياينه
ناڤيک که تينه قالبئ شيرين وولاتي
له ورا ره و شا ملله تي ده يقا چاڤين ته دا دياره
و ئەم هه ردوو ژي
بين بوينه دوو که قوت.. دوو داربه روی
که تينه گله سوره کي
به ر به تهنه کا ئە قئ واري ئە قئ واري

١٩٨٥/١٢/٢٤

گه لهک جارا

گه لهک جارا وهکی څیگافتی.. گری د سینگی مندا د پهنګیت
چاښ ل من مارق دین، په رده دکه څنه بهر..
کول و کوفان د دلی دا ئیکدو ههمبیز دکهن، نه زه هست دکهم
نه زئی پیدفی گه لهک تشتامه.. گه لهک تشت ژمن دکیمن، نه ز
دزانم نه زئی تینیمه.. نه زئی برسیمه بو گه لهک تشتا.. نزا برسیمی
چ و چمه دیتنا کوپین بلند نه وین هر وژ چاڅی روژی به ژنا وان
ماچی دکهت.

یان بو برین قاز و قومریا.. یان بو خانیک و شکه فتین تیدا

بسەر پیاکەتیم، یانژی یی برسیمه بو دیتنا و خەریبا بەر سینگی
دایکا خو بو گری و روندکین وی دەمی سەری من دکره د کوشا
خودا چیروکین خوش قەدگێران یان دەمی ژ چیا ی دەهات رستین
رەبەنۆک و سوسنا بەرسینگی من د خەملاند.. ئەزی تینیمه بو
دیتنا هەقال و هوگرین کومه دلین خو بو ئیک قەکرین.. بوینه
کاروانین ریکەکا دویر، یان ژ ی گریبا من و دویرا هەقالا ژینتی
به.

نزالێ ئەز دزانم سینگی من هەری دپهنگییت.. ئەز خەریبی
هەمیامه.. ناگری هەمییا ددلی مندا یی هەله هەر یی هەله.

ئینقارا ئیک شەمبی

١٩٨٦/١/٢٦

نه جارهکی

نه جاره کئی گه لهک جارا
من دڦیا ته بهیلم
گه لهک جارا من دڦیا
ته فنی مه راست و چه پ سه رو بن که م
تیک بشیلم
جهرگ و هنافین نه فینی.. هه فالینی
ژی به ختی کون کون که م بکیلم
تورینا من
گه لهک جارا چاوا په ز ژ گورگی دره ڦیت
چاوا چویچک ژ ته پکا دره ڦیت
وهسا منژی دڦیا وهکی که وی

ژ داڤتین ته دویر کهښم .. گه لهک دویر
من دڤیا چ نه مینیت ، نه بیرین دوهی
نه بیین نه فرۆ نه فیانا بهرئ
نه ههڤگیانیا نه فرۆ
نه .. نه

باوهر بکه من دڤیا روژتین کورته بهارا مه
بشیتیم .. هه می قولاچکین دلئ خو بگڤیشم
بهس دا ژئ په شی .. بهرزه بیی
ئیدی ته نه بینمه ڤه ، ب کراسئ بوبکانیئ
کراسئ سپی .. نه ژئ رهش
گه لهک جارا من دڤیا

پیلین خوینا رهش بهردهمه سهر دلئ خو
ببیکا چاڤتین خو دا فیانا ته تیدا بخه ندقیت
دا ژ نه فرۆ پیڤه چاڤ ب دیتنا ته ڤه نه وهستیابان
تژی روندک و ناگر نه بان
دهمی ته خاتر خواستنا سهر پیچ دخواست
گه لهک جارا من دڤیا باوهر بکه گه لهک جارا
لئ چ بکه م؟

نه ز نه شپیم و نه شپایه درهوه

ژ خه ملا بهارئ سل بېم
یان گاهه کئ بشکورینیتن ته ژ دهڤ و لیښان
ژ کویراتیا هنافا ڤه مالم
یان ئومیدین مه بن ناخ و بهرزه کهم
یان سهرئ ڤینا خو ب زورداری
ژتښه کهم .

نه .. نه

نه ڤه ژ روژا چاڤتین من ب دیمئ ته که تین
ڤیانه کا بهرزه راستیه کا جوان سهر لیښتین ته
دلئ ته د له یزی ..

نه ڤه ژ وی روژئ نه ز نه خودانئ ڤئ دلئ مه
نه خودانئ ڤئ گیانی مه

نه ڤه روژا مه ریسئ خو کریه ئیک ته ڤن
هه می ژبان .. سرۆشت .. مرۆڤایه تی ڤه گرتی

ژبانئ .. سرۆشتی .. مرۆڤایه تیژی

هه می لایین ته ڤنی مه راگرتین

هه می رهنگین ته ڤنی مه ڤه گرتین

۱۹۸۶/۵/۶ به غدا

لئی لئی .. دایکتی رہبہ نئی
خہوا گران دلئی مه یئی دزی
خہ مساریئی .. بی خہوی و سستیئی
دلئی مه گفاشت و گہزی
ماہینین مه .. ہہ سپین ژیا نا مه
د شہمبوزن .. گاران تیکدا چیل و گول
راتہ قاندن ژیک رہقاندن
توخیپین باخئی تہ رامالین و چہ ماندن
شتلین زراف، حہودین گولان
شکاندن و قراندن

دایکا من وہلات

ئەو دەشت و نزار
هەمی مه سوتن.. هەمی مه فرۆتن
بونه به یار
پنیهک رهش بی وه رار
بی وه رار
لی لی دایی ره به نئی

۱۹۸۶/۶/۲۴

شقانین مه د خهوتنه
به ری سپیدا دخه و دچن، له ورا
نه شیر و سپیاتی ما..
نهژی کولانا رهزی و قه نه بر
دایکین ژ دره و ئەم سه ردا برن
ژ بهر سینگی گهرم قه کرین
ئەم ژیکقه کرین ئەم بوین دزین
خال و نیشانین ته ئەم بوین
سه برین تاج گولین ته ئەم بوین
هو دایکا ره به ن ب خودی ئەم بوین
لی لی دایی کوفانا دوژمنا بهس نه بوو
سالانە قی سالی مه ب دهستین خو
کانیین زه لال شیلی و پر قورکرن
ره و شا واری ته رویی دیمی ته
بی که قهر و پر دارمازی پر سپیندار و
پر لات و که قهر
بی پر شانازی.. مه ژین لی کره ژههر
ئەو تیت و گوهار ئەو رهوش،

ههزار سالو ههزار بون عهتر و گولاو بزئه مرۆ.. که
په پوله یه کی پال نه خشین، سه ری تیا هه لداوه، که وتوته مه له له
ناسمانی بیگه ردی ژبان، که چی هیشتا نازک و بچکوله دهم به
خه نده و نه رموله، دل می هه لبارد و لی نیشته وه کردی به گول..
کردی به چل.

ووتی:

یه که م قوناغ.. دواقوناغی ژیانم، لیتره ئه یبه مه سه ر خو شی
ژیانم، چیژی دل و گیانم.

ههزار سالو بزئه و تیشکه ی ئه مرۆ چیا ییکی به فرینی
تواندوه، روباریکی هیمن و جوان، نه چکلن و پر ساف و به
جهرگی زامه کانا هینایه وه هه موو ژانه کانم غه مه کانم کردون به
موسیقیه کی دل رفین به دریتزای ژیانم ئاوازی نه مری لی ئه درتین،
به دریتزای ژیانم غونچه ی ئاوات ئه کرتنه وه.

١٩٨٦/٧/١

سالو

گهر خه ریبیبه ک من هه بیت شریبی
ژبو دیم هه یقی تهیه
گهر کوله ک .. ژانه ک .. کوفانه ک من هه بیت
باوهر بکه ژ دویریا تهیه
گهر مشهخت بم .. ده ریده ر بم باوهر بکه
مال و واری من دلخ تهیه
گهر جیهانه ک من هه بیت پر تاف و گهش
باوهر بکه هوگرا من چاڅین ته نه
گهر ریڅینگم .. کاروانییم باوهر بکه
ناقبارکا من که نی و گرنژینا تهیه

ژبو دیتنا ته

نئی توڑی ہہ قالا کاروانی
تہو کاروان ژئی ژبومہ ہہ میانہ
ژ بو منہ ژبو تہیہ
گہر بکہ نی بم . . پر ہی قییم
باوہر بکہ شرینی ژ دیتنا تہیہ
دایکا تہ قینی مزگینی خہ مرہ قینی
کانی یا گہ ز و ہنگ قینی
گہر مہ ہی لینی
ہوگری سہرہری سہ میانی

۱۹۸۷/۳/۱۳

نیشانی خہ لکی من

دوو ژنکین تپیدا هه‌رچه‌نده دویرون به‌س دیار بو دا بی‌تری
خوشکین ئیکن سی‌فه‌که یا که‌رکری دهرسوکین سپی د سه‌ری
بون، لی نزا گون‌ها وان چ بوو چونکی مرۆقن ئە‌زمانی وان هنده
جارا گازندا دگه‌هینه هنده که‌سا وه‌کی شوینا دل‌ه‌شی دا دچن
یان هنده که‌سین پاقر و خیرخواز نه‌قین ژبان ل دویف زه‌وقی
له‌وچه‌یا بیت نزا هه‌می دبن هه‌رچه‌نده دهرسوکین وان سپی نه
وه‌کی کفنی د سه‌ریدا دیار دکر لی فی ره‌نگی خولکی روژه‌کا پر
قه‌ژن ددا خولکی دایک و خویشکین واری من ددا.

۱۹۸۶/۸/۹

ئه‌فرۆ سپیدی ئە‌م د ترومبیلی دا بوین، دلی من گه‌له‌ک
ته‌نگ ب بوو وه‌کی مرۆقه‌کی مه‌لوبل.. بی گرتی هه‌رچه‌نده
ده‌ست و پی د به‌رداینه، لی هنده‌ک یاسا و ری‌باز مرۆقی بری‌فه
دبن نه‌ لدویف داخازا مرۆقی هه‌ر ئە‌قه‌یه نیشانا داکه‌تن و
راوه‌ستیانا مرۆقی لی دفی ده‌می دا لقی مالخولیانێ ترومبیله‌کا
(پولیسان) یا گتی ژ هه‌می ره‌خا‌فه لدویف مه‌را ده‌ات هیشتا
مودیلا وی یا که‌فن بو‌گه‌له‌ک که‌فن وه‌کی ترومبیلین پولیسا
ئه‌وین د فلمین هندی دا دهردکه‌فن تژی تپیدا مروقن ل پې‌شیی

رۆژه‌لات

رۆژهلاتا ناڤین ئه‌ی ده‌ریا خوینی، ئه‌ی که‌للا زولمی، توکا کول و که‌ده‌را، لیسسی هه‌ژار و ده‌ستکورتا، ئیتوینا به‌له‌نگاز و ته‌په‌سه‌را، به‌اراته‌ تنی که‌ر لی د چه‌رن کوچک و سه‌رایین ته‌ تنی ده‌هبه و خوینریژ تیدا رتبه‌رن.. سه‌رکیش و سه‌روه‌رن.. ئه‌ی رۆژه‌لات.

ژیانا خه‌لکی ته‌ سیداره و زیندان، مافی خه‌لکی ته‌ تف و خه‌مین گران، هه‌رچوار وه‌رزین ته‌ زستان و عه‌ورین فه‌یت و ره‌شن ئه‌ی رۆژه‌لات ئه‌ی رۆژه‌لاتا ناڤین دلێ ته‌ ئاگره‌که کومرکه هزار چریسکین شوره‌شا ژێ دپه‌شن، چاقین نیروژا تیدا دگه‌شن تیدا دگه‌شن ئه‌ی رۆژه‌لات.

١٩٨٦/٨/٢٥

کوردستان

هه‌می دلا تو کریه فیان، هه‌می سه‌را تو کریه تاج و نیشان،
هه‌می مشه‌خت و کوچه‌را تو کریه خان و مان، ته‌ف برسیا ته‌ف
تینیا تو کریه ئا‌ف و نان، هه‌می کوتر و که‌فوکا تو کریه لیس و
هیلین تو کریه زوزان..
تا سوسن و ره‌به‌نوکا.. به‌ژنا ته‌ف ریحان و کولیلکا.. تو کریه
بیره‌م و تو کریه جه‌رگن بوتان..
ئه‌ری، ئه‌ری.. بنا‌قن ته‌ که‌م هه‌می چا‌فا تو کریه ده‌ریا فینین
تو کریه رونیا چا‌فین زینین، ته‌ف ئه‌فیندارا ته‌ف دوست و یارا تو

کریه کومتی ئەقی ژینى، لەو تەف ئەیارا گورگەھارا دقتین ئەمین
ل واری تە کەفۆت، زین و مەم ئەبن جوت، بمرن ریزان ئەمین
قازی.. شیخی پیران، لی هندی کەفوتا بسۆژن.. دبرن خەملا وان
جوانترە بکار و کوکترە توفی وا پر بەلاف و فەگرە، رھین وا د
کویراتیا سنگی تەدایە، دلێ تەژی سینگی تەژی جھەکی ژیندار و
نەمرە، واری تە وارەکی ئاقزە ژ فەرھاد و شیرینا ژ ریزانا ژ
قازی.. ژ شیخ سەعیدا ژ شیخی نەھری پر فەرێژە بی فەبرە بی
فەبرە.

بی فەبرە...

١٩٨٦/٩/٨

بەغدا

ئازیرم

چهند په يقه ك بو ناف گوره كي پيروژ

بو شه هيدى جانهمه رگ
مه هدى ئيبراهيم طه لوه يي

نه كه ي بلخى ده ترسم له بييرم كه ي
هيتلانه ي ناواته كانم بروخينى ،
مه لى ژيانم به سهر شپواوى بكه ويته
ئاسمانى كي پر تهم و مژ

نه نازيز نه

هيتلانه كه ت هي منه .. هي منيش ههره ي تويه

نه نازيز

نه و ده سته چه په له دنكه بوشيك لى بكا ته وه

سزاي برين و له تله تکرنه

سزاي گوشينه بن گل خستنه

ئاسمانمان ئاسمانى كي پر ساف و بى گرده

ده ريايى كي پاك و شينه

نه قور ليل ده كا

نه ك هاوين ووشك ده كا

دهوك ۱۹۸۶/۱۰/۳۰

خۆ د له یزینیت و روژ بو روژی بلندتر لی دهیت، ئەو کراسی سپی ته دکره بهرخۆ ئەوی گهلهک و گهلهک سپی مینا که قبهکا به فری ل گله سوردهکی برق قه دان.. لی پا دلێ ته هه قالۆ سه د جارکی ژوی به فری سپی و پاقرتر بو سپیا تیا دلێ ته گه لهک دلین دیژی قه گرتن.

هه قال، برا، کریف، پسمام:

ئه قرو بیرین ته قه زفراندمه بهری سی سال، ئەز برم برم بو ئە فرازی ل ژورا مهیا جارا به رامبهری روژی.. باسکی ته یی کنیری دناف لیقین ته دا بو دیکیتلا جگارا ته دبوته عه ورین بچویک چهند بلند دبون پتر به لاف و به رزه دبون، ته قنه کی زیرین پر داف و بژین ئەز پیچام. هندی هاتمی من دقیا بزانه ئەف ته قنه تیرۆژکی روژینه؟ یانژی سیناهیا چاقین ته نه لی ئەز نه شیا و نه شیا بزانم و بیژم، چونکی هه قال منی زانی تو و روژین بوینه ئیک ئەفه ته قنی ته و روژیه هندی روژ هه بیت توژی چاقی گه شی ویی.

که کو روژه کی ژ ئەشان روژان قه گه ریا م باژیری من و ته بیردانکا خو ش و نه خوشیین مه، بهری من که ته ئەوان چه ما روبرای هسکه روی.. بیرین ئاقی.. هه می دبی دنگ و بی

هه قال:

توژی مینا گه لهک دلسوز و خوشتقیین دلی چوی.. چونه کا بی زفرین، بی خاتر خواستن، نی ل هه می دیتن و خاتر خواستنی مه یین چوی ته جو یارین که نی و گرنژینا به رددانه ناف دل و هناقین مه.. ئەوا بشکورینا ب شیره کی تیژ سه ری ته ف کولان و که دهرا دبرین و ژ قورمی ئینانه ده ر، لی چونا ته یا قی جارێ دلێ من تم وتم گفاشت که نیا ته بژ گریه کا هه رده م ل خو یانا فی دلێ.

هه قالۆ:

به ژنا ته یا زراف سپینداره که هه می گا فا ل باخچی دلێ مندا

رهوشن، گهلۆ ئەفه چیه؟ تو بیژی (مههدی) چه می خو بهردابیت،
بیرین ئافی تژی ئاخ کرین، ژ دهراقی (تیکا) ژ هنارا، گولبه روژا
سل بییت؟

لی دهنگهک ژ دوبراتیا هزرین من ده رکهت و گوژت:

مههدی یی چوی بلندی چوی بیسته عه ور.. باران.. دا چ
جارا رویباری هسکه روی ل هاقینا هسکه نه بیته.. دا ره زفانین
ئه شان چه مان بی هیقی نه بن، دا زارو کین وان دبی نان و فیقی
نه بن.

من نه زانی.. دلۆ.. تویی بویه پارچهک ژ روژای دا چ جارا
گول به روژ خیل و خار و سه رنشیف نه بیته ره شه کین شه فی ل فی
واری جهی وان نه بیته.

ل هه می دیتنا ته بدهسته کی گهرم و ماچین گهرمتر سلاقی
مه دکر و خاترا خو ته دخواست لی سه د مخابن من نه زانی ئیدی
دهست و چاژ دهقین مه ئیک و دو هه مبیتر ناکهن.

کاکلکا نه فی دلی هه قال:

منی زانی دوژمنی هندهک درندین کریت و رهش دهست و پی
پهنج پهنج ددان تیر و دهف بهش بی دبهرداینه گیانی ته.
لی گیانی ته نه فرۆ کوترا ئاشتی یه ل هنداف گری باسی و

ئاشی مه لا جبرائیلی و گژه بهرا و چه مکی عه لی گیزی چه مین
ناعورئ و کورا شمک زهرا و سی گرکا و گه لیب فرهه پهرین
روژای هزار جارا تاکین هنار و روین گولبه روژا ماچی دکهن
ماچی دکهن.

هه هه قال:

لهوا مه گوژی ته بی دانایه روژه لاتا باژی می مه ل جهه کی
بلند، چونکی گوژی ته ژمه تهف زیندیا پیروژتره، جهی وی
روژه لاته نه کو جاره کی، سپیده یه کی روژا مه پر ژ دل خو
خه ملاند بیت، هیژ ته مارا خه وی دلی مه و چاقین مه به رنه دای
بۆمه بۆ چه می هنارا.. گولبه روژا مزگینیا روژه کا گهش و تازه
سه رده مه کی نوی، ب مه را بگه هینی.
زوی مه را بگه هینی.

۱۹۸۷/۳/۲۸

به غدا

ئەھى رۆژ لەزى نەكە

دئ بهر سینگیڼ هه می دایکا راموسن
لی بهختی ته مه رۆژی لهزی نه که
خۆ تهنگاش نه که
هه ر بهژنا خۆ درێژ و بلند که
زوی زوی خۆ نزم نه که
په یقین من د خه ربین
زوی ب زوی تینا وان ناشکیپت
بیی روندکا ل سه ر داره کا بری نه بارین
بیی ناخینکا ل سه ر جهه کی سوتی نه راهیلن
پشت راست ببه په یقین من
دکه له که لا نیفرۆ ل (به رکه قری)
دئ بنه رسته کا گولین بهاری
سه رسینگی شقانا و بییریا پالدهن و رازین
دئ خوا ره رینجه ره و گوندیا پاقرکه ن و قه مالن
ئه ری رۆژی سبه به ری زاوۆکه ک برسی لبه ری سپیدی
بگریت
به ری دایکا من ته نویری هله که ت
مه شکا جارا بگوهین گاریته ی قه که ت
به ری باره بارا په زی ل بهردانی

لهزی نه که ئه ی رۆژ.. په یقین من د خه ربین
دئ چنه د هه می کونجه بهراند
دئ د هه می تیکین دارادا بینا خۆ قه دهن
دئ ل هه می ستیرکا گه ربین
د پاخلین یارادا نقن و رازین
د کوشین کاله میرا.. پیره ژنا دا بیهنژن
دئ لاندکین هه می زاویان هه ژین
دئ حه یرانوکا قه لورین و بیژن
دئ ل هه می مالا گه ربین
دئ ل بن هه می سیبه را رازین

بهري (سليمانى مستى) بهري پەزى بەدەتە شكىرى
ل پشتا خوڤدانى
بهري (كهرو) داگريت قهلوبىنى
بهري ستهوبهرا و چريسك دانى
بهري (سالخى لومانى) بچيته سەر دەرأقى و ئاقدانى
ئەزى ل هيڤيا تە چاقهري بەرسقا پەيشين خومه
دگەل رۆناھيا خو بەردەبە خواري
كا چەوا گوندين من بريڤه دبنه ژ يانى

١٩٨٧/٤/١٨ بەغداد

ئىوارەبە گيانە

دیسان شه پولى سامناكى به ره و جیځگایه كى نادیار
دهمباته وه، كاروانى نائومیډیم ئهوا به ریکهوت نازانم له كوئ
قوناغ دهگرئ، غه م وه كو سمفونیاییک له میشکمددا دهنگ
دهداته وه، دونیاییکى زور بی دهنگه .. کپه .. بی جوله یه، زور
زهلیل و داماره .. ئهوا جاریکى تر (مزگین) خان غه می دورى و
غهریبی .. تهنیایی له ناخمددا سه ری هه لدا بی به زه ی په کی
خستوم.

ئیساره یه كه ... له هیچ ئیسواریک ناچئ، روژیکه له هیچ
روژانى رابوردوی ژیا نمان ناچئ .. په ستنی کردوم ئه م ئیساره تاله،
په نا بو كوئ به رم شك به هاو دهردم .. به كه س ناهم تهنیا بو تو
نه بی بینای چاوانم، دورى توش زور سه خته، به لام تارما ی

روژگارمان.. یادگارمان ئەوا بە جوانی.. هیتواش بە بەر چاوماندا
تی دەپەرن.. ئەوا خەندەیی سەرلیتومان.. پاکی دل و دەرومان
و هەکو تریفەیی مانگە شەو لە سامالیکی بی گەردا و شەوق
دەداتەو.. ئەوا گیانی شریتم پەنام هیتایە بەر تو هاودەردم..
پەنام هیتایە بەر پەرستگای دلەکت تازیز..

تیواریه:

نەجریو.. جریوئی مەلی جارن دئی، نە دەنگی بوژانەوئی
هەوای تیوارانی خۆر ئاوبون دئی، کە بالایی درەختەکانی
هەردوولای جادەکی بە لەنجە و ناز لارەدەبونەو بەرەو سنگمان
پێ دەکەن ئاوازی نەمیری ژیانیان لێ دەدا.

تیواریه:

ئەمڕۆ خۆر و هەکو پەیکەرێک لەنگەری گرتەو، نیازی وایە
هەر وایتی، درێژی بە خەفت و ئازارم بەدا، نە وەک جارن بە
خیرایی و بە پەلەیی، هەز دەکا مال ئاویان لێ بکا، لە بیرتە کە
لێ دەپاراینەو..

(تو خوا روژی خوشەویست - پەرستگای دلداران باوکی
هەزاران لەسەر خو بە پەلەیی چی تە هیتشتا هەر نیوهرویه، دنیا
پیتوستی بە روناکی توبە).

روژەکە دەهاتە ئاستی هەردووکمان بە خەندەو.. ئەی ووت

(حەققی خوتانە، لیتان ناگرم، ئەو هەرکاری ژین پەرتسانە..
هەقالانە، بەلام بەلپنتان دەدەمی تا هەردوکتان بە وەفابن،
ئەمنیش بە وەفابم لە گەلتان، بەلام شەرت بی، شەرتی پیاوان
بەلپن مەشکپن هەقالان!).

بە بیرت دیتەو کە دەمان گۆت (شەرت بی خوری
خوشەویستی شەرتی پیاوان بەلپن بی بە گشت پەرستگایی،
خاوەنی بەلپن بین، شەرت بی بە روناکی تو).

تیواریه توری:

نا ئومیدی، و هەکو پەلە هەورێکی چلکن، و هەکو دلدارێکی
نامو و جەگەر سوتاو دەوری داوم، سەری لێ شتیواندوم گشت
توانای لێ بریوم، ئاھ سەدجار ئاھ خوزگە خەریبی نەبوا، بریا
تەنھا دەوری تو نەبوا بەلام (هۆگری) خوم ئەوا خەریکە پەلە
هەورەکە پەرت و بلاو دەپیتەو، تارمای نامپنی، خەمبار
ترسنوکانە بەرەو دوا رادەکا دور.. دور.

رادەکا بی سەروشوتین رادەکا.. ئەوا ژیلەموی ئاوات..
حەزەکا ئان بە گشت هیتزی و هەک بلیسەیی ئاگری نەوروز بەرز
دەبی و ئەگەشیتەو..

ئەزانی بو (تاقگەیی ژیانم) ها ئەزانی..!؟

چونکە ئەوا لە بەردەما نەدوور چەند هەنگاوێک دو

چولکھ بیٽکی بچوک و خنجیلانہ، بہ دنوکہ باریکھ کھی خوبان
یہ کتر ماچ ٹہ کھن خوشی ژیان ٹہ نوشن، دنکھ پڑش بہ دہمیانہ ..
خہریکن .. ٹہ زانی خہریکی چین!؟

خہریکن ہیلانہ یہ کی گہرم و نیان دروست کھن خوا دہ زانی
دلپان چہند شادہ نہک ہہر ٹہ مہ ٹہوا باخچہ یہ کی ٹاوات ہہلقولا
لہ دہروغا .

ٹازیم ٹہوا نیټیکہ ٹہ گہریمہ وہ بہ یہ کتر دہگہین سہر لہ نوی
بہ دووقولی و ہکو ہہردوو چولہ کہ بناغہی ہیلانہ یہ کی جوان
دروست دہکھین ٹیتر سوز بی ہیچ ٹیوارہ یہ ک ٹاوا نہ کھین بہ
تہ نیایی . بی یہ کتر سوز بی ساتی لہ ہیلانہ کہ دورنہ کھوین،
ٹہ زانی ہیلانہ کھمان چون دہ بی «ٹہ قین» وا دروست دہکھین
ہہموو بہ یانیہک، ٹیواریک خور میوانی خوشہ ویستمان بی،
ٹہوسا جارټیکی تر دہنگ و دلټیکی تازہ دروست دہکھین و
دہلټین: (شہرت بی خوری خوشہ ویست، شہرتی پیوان بہ گشت
پہرستگای، خاوہن بہ لټین بین .. شہرت بی بہ روناکی تو بہ لټین
مہشکټین، ہہر بیټین، ہاوری یہ کتر .. دلسوزی یہ کتر ..
ہاوسہر و دلدار یہ کتر).

۱۹۸۷/۵/۱۸

کوټرین باټیری مہ

ژ باژیری ژ هه‌قالا بخازن ئه‌وی ژئی خاستی ژئی ب گری و
روندک بوو فرین په‌رین خو لیک دان خه‌م ژئی د په‌شین ل دور
بونه شلخه باژیر هیتلا.

هه‌ر فرین گه‌له‌ک وار هیتلان گه‌له‌ک باژیر هیتلان ل چی یا نه
دادان، چ وار... باژیر... وه‌کی یی خو نه‌دیتن دزانین ژئی چیا
ژوی خوشتر و جوانتر نابین ما دئی چه‌وا بین هیش ژ باژیری
خو نه‌ده‌رکه‌تبون خه‌ربییین وی دکرن، نزانن دئی چکه‌ن دئی هه‌ر
فرن یان دئی ل وار هکی دی باژیره‌کی دی داده‌ن نزانه‌و بخوژی
نزانن هه‌ری ل دویف سه‌ری خو دچن مینا می‌شا دکوندکی دا
هه‌ری دزقرن هیش نه‌دادایه چونکی هه‌ر باژیری وان ددلین واندا
بو هه‌ر ب باژیری خو بناز و دلخوش بون قیگاشی ژئی هه‌ری دفرن
جار بلند جار نرم نزا دئی هه‌ر ل ئه‌سمانا بن یان دئی جهه‌کی دی
داده‌ن یان دئی زقرنه باژیری خو ل هیتلینه‌کا دی چیکه‌ن دا ژنوی
به‌ری وان ل ناف مام و مه‌تا چاقین خو فه‌که‌ت نزا هیش هه‌رین
دفرن؟!

۱۹۸۷/۹/۳ به‌غدا

دوو کوتر ژ باژیری خو فرین، باژیره‌ک پر بهار و که‌سکاتی...
پر چیا و دوست و هه‌قال بوو، فرین هیت ژ تیر ئیک و دوونه‌دیتین
هیت شه‌رم ذکر تیر دمئ ئیک ماچی که‌ن، ده‌می فرین ژنوی قوت
قوتا وان بول دۆر ئیک دزقرین دا زلکا بکیشن... هیتلینه‌کا
گه‌رم چیکه‌ن، نوی به‌ری خو دوی هیتلینه‌ی دا مه‌زن که‌ن و هه‌ر ژ
بچویکاتی ئه‌قینا باژیری تژی ده‌ف و چا‌فا... دل و هنا‌فا بکه‌ن
دا تیر... تیر به‌رسینگئ خو فه‌نن تیر... تیر د گوه‌ادا فه‌لورین
هزار خه‌ما پی ژبیر فه‌که‌ن، دا مام و خال تیر نینیکئ بو بیتن و
ل قلی قندانین خو بکه‌ن، به‌ری خاله‌ت و مه‌ت تژی به‌ریکا گویز
و شه‌کروک که‌ن لی ئه‌ف هیقی یه‌ هه‌می بونه «خه‌ون روژک»
ئاگره‌ک ژ جه‌رگی هیتلینه‌ی به‌ریوی ئینا فرین نه‌گه‌هشتن خاترا خو

سہمیانا من دایکے

لڻ داڀڪڻ:

سهرڙي منڇي ڪهه تيهه سهر گهلهڪ بالگهها.. بلند و نزم رهق و نهرم.. منڇي خول سهر گهلهڪ ناليڪا دريڙڪري گهرم.. پر خوش و نهرم.. لڻ باوهر بڪه من چ خه و ڙ خهوا بهرسينگي ته خوشتر و بي ترس و گهرمتر نهديتبه و قهد نابينم.

هو داڀڪڻ:

گهلهڪ جارا ترسي ٺهري پيتي و بي گيان ڪريم، لڻ خوزي گاڻا ترسهڪ.. سههمهڪ نيتزيڪي من ببا چاڻين من بناڻ چاڻين ته ڪه تبان.. دا ترس ببا تويلي و ڙ شهرمادا رهقي با.. ترس ببا بهفر و ڙ بهر تينا چاڻ و گيان تي ته هليبا داڀڪڻ.

١٩٨٧/٩/٤ بهغدا

شيرينا من داڀڪڻ:

دهمي برسي ديم دگهرم.. دگهرم ناني خود پاشهزينڪا تهدا دببم

سهميانا من داڀڪڻ:

دهمي تيني ديم دگهريم ل ڪانيا ل جو و ريبارا، لڻ ههي هو ڪا ٿاڻ.. ٿاڻ ههي دتهحلن تني ٿاڻا دلسوزيا جهرگ و هناقين ته نهبيت، تينا منا سالا پي بشڪين.. ٿاڻي هناقين من پي د ڦهمرينيت. ل شويني دڪه ته ميڙگ و بهار.

گهلی ههفالان.. گهلی خوشتقییا.. گهلی دلسۆزا، هوین
کاکلا دلّی من.. هوین ئومیددا ژینا من.. هوین بهفرا زوزانین
من.. هوین گوپیک و سهری چیاپین من هوین سپیندار و تاڤا
واری من هوین خودان و میراتگرین من. کورت و کرمانج هوین
مرن و ژینا من.

گهلی هوگرا.. دویرین نیزیک، راسته چاڤ ههوه نابین..
لّی هوین بین ب مژبلانکین چاڤین منقه ههوه بی لسه فرشی
دلّی من پالدای وهکی نقیژکه رهکی هوی بویه مزگهفتی.
نی دلّی منژی ژ ههوه را مزگهفت و کانیه.. شه مالک و
فرشی مه رمه ریه، هوینژی هه ر هوین ژ منرا قیبله نه.. لاله ش و
شیخادی و گاره نه.. گاره نه..

١٩٨٨/١/١٣

به غدا

گهلی ههفالان

ئەگەر بېژن روندكېن ئەقېنداران
دېنە روييار دى بېژم
ئەز باوەر ناكەم چونكى دەريايېن مەزن
ژ نوو چەند چېكەكن ژ روندكېن ان
ئەگەر بېژن.. دلېن ئەقېنداران
كوچكن - ئاگردانن
دى بېژم باوەر ناكەم دوزەخ ب خو
چېرسكەكا كېمە ژ ئاگرى
دلې ئەقېنداران

١٩٨٨/١/٢٠

بەغداد

ئەگەر بېژن

خهونه گهر بېنم

—————

————— ۱.۶ —————

————— ۱.۵ —————

خهونه:

گهر واریځو ببینم ستوفانکهک ب گهردهنا روژنیښه
ههرو هزار جارا دلې وئ ماچیکهت
پاتک و بن گوها خالین سهه سینگی و مه مکا ب
راموسییت و ته و افکهت

خهونه:

گهر ببینم ره ښین بیرقانین گوندی من دهینو
ب کاروهک .. ستران و هیرانوک
سنگی وان لاتا نیرگز و ره به نوکانه
بسکین وان هودین گول ئاداروکانه
شیر مه شکین وان تری و پرن
بهین و لناف گورستانا گوندی منرا دبورن
سلاک کهنه خوشتقیین خو .. مری ئیک به زنی خو
ل گورا ده رکفن و بیژنی
گه لی زیندیا .. گه لی بییریا هه وه ئه فرو چیه ؟
پرسیارا شیر مه شکا بکن گه لی خوشتقی یا گه لی
ژمه هه میا چیترا

خهونه:

گهر ببینم تافهک خواهش
ژ روژه کا گهرم و گهش
په ریا خول هنداف واری شه دهت دیمی خول خوناف
سپیده ییا ل گولیا گه می ..
به لگین دار و چلی .. ل تافه به را ببینیت
که زین خول بهر فه هینیت و شه دکهت
واری منزی ژ دافین وئ ستونکهک دریز چیدکهت
مه شکا خه م و هیقیین خه لکی خو پیته کهت
روژ ژ واری من دلې من گیانی من
ب سینگی خو شه دنیت.

خهونه:

گهر بېنم کوچک و ناگردانين گوندئ مه هه می دهما
دگهرمن تژی په لوخه ناگر و په لئين گهشن
زيرهفانين ناگری.. گونديين من ل ناگری کوچکي په لا
د هشیارن نه دشاشن.. سترانیپژ و سه ماکهرن

خهونه:

گهر بېنم شه فه کي بتنی.. شه فه کي خه لکي گوندئ من
باژيري من.. ته نا و پشت راست سه ری خو دانن و بنشن
کهس داڅين ته فنيين خه ونين وان يين زيرين
تيک نه ده ت
نه توپ.. نه تفهنگ.. نه هه وارين گرتيا
نه دهنگي قامچين بي مه ژيا

خهونه:

خهونه: چ پيژن نه هين.. چ کابيس.. نه هريمه ن
هشیار نه کهن.. نه ترسيين

خهونه:

تنی جار هکي... سپيډه يه کي رۆژ ده رگه هي
وان فه کهت و بارنه کهت و بارنه کهت
خهونه.. خهونه.. خه ونري باخچي هيقيانه
ميژه ره کا ئوميدانه.. پهری و نازدارا شه فانه
دهنگي زفرينا کاروانيانه.. گا زيا دلانه
دهنگي راستی و داخزين.. فان هه ميانه
مه هه ميانه..

١٩٨٨/٢/٢٤

به غداد

ئاخ مروت تو چەندى سەيرى جار دكەنى، بو ژيانى د
بشكورى، ھەمى دنيا دچىتە د دلنى تەدا ھېژر ئەقېنى. . ژيانى
تېر نابى، جار ژی گرى بکړين، بزيرين زەر دەست تە ناکه قىت،
سکرى دلنى تە، مېشکى سەرى تە ژ خەم و خەياللا د پەنگىت،
پەردەکا رەش ھىقىيېن تە بەرزە دکەت، زقرۆک خوشيېن تە
داعيرن تەرگ بەرى تە دادقوتيت.
کاروانين ريکا ژينى تە دەيلن. . د توزى وەردکەن دەين و
ھەر دەين باکوزيرک جوخيئا تە بەلاڤ دکەن بکون مېريا. .
پەقېن ئەردى وەردکەن.
ئو تو کاروانى خو ھەرى دھاژوى چەند بونەوەرەكى ئەنتىکە
و سەيرى.

۱۹۸۸/۷/۱۸

مروت بونەوەرەكى ئەنتىکەيە

دلّی من بلبله کئی سەوداییی هیلین هەرفتیە
یئیی بی مالە .. لیس کە تیە
(ئەری پەریشانۆ بلبۆ
ئەوی بای هات و هیلین خراکو
پەریشانۆ سیوی و مهاجرۆ
تە ب حەسەرەتا هیلینا کە قرو) (۱)
ئەری دلّی منی پەریشان
گوند و زوم ژ تەرا نەمان
نە گا و گێر، نە رەز و بیستان
نە پیر و مەزن نە گەنج و جوان
تە ب حەسەرەتا ئاقابوونا کوردستان

ئەری پەریشانۆ بلبۆ

دلئی من کوچهره کئی بی جھ و مالہ
خودان پہزو شیر بو نہو بی تہرش و کہوالہ
خودانئی کوبینئ مہزن بو مابئ سیبہر و رہشمالہ
خانہدان بو نوهہ عہقدالہ
تہیری بازی بو مابئ چہنگ و بالہ
شقانئ شقانا بوو مابئ سہو بیتری
ما بی گویالہ
ئہری ژارو کوچہرو تہ ب ہسرتا
کوبینہ کئی مہزن . . پہزہ کئی بوئ
ل چہروانہ کئی پر نہفہل
ل چیا بیئ ژوری تژی کانی و مہخہلہ

۱۹۸۸/۱۰/۲۳

پہیامنیئر ہەر قہلہ رہشن

(۱) سترانہ کا فلکلوریہ، ب دہنگی ہونہرمہندی شہید (نہردہوان زاخویی) ہاتیہ گوتن.

هیتلای هەر و هەری سەرنشێقه ئو هەر سەرنشێف ژێ دچیت، تو
ژێ لاوی من بێ بلندی.. تو زوزانی، کوزی، زناری، ئەقرازی،
کولتی.

سەریارو: کەنگی سیمەرخ پەیدا و کەهی بون کوتر ئازاد
بون.. بونە هەقال دگەل مروفتین ئی واری.. هینگێ ناما من
دی کە قیستە دناف دەستین تەدا.. پە یقین وئ ل سەر دلێ تە دی
لە یزن دی بونە ستران.

١٩٨٩/٣/٢٢

مویسل

لاوی منو: چ بکەم گەر ناما من نەگە هیته تە
ما تو نزانێ سیمەرخ لقی زەمانی نە ماینە کوترین ئەقی واری
ژێ چەنگ و پەر لێ گریدا بونە ئە زمانێ لێ کوهه.
پە یامنیتر هەر قە لە رهشن.. ئیجا تە دقیت ناما من چاوا
بگە هیته تە دا تو بخوینی؟

حەیرانو: من گوت ناما تە دی بەردەمە دناف پیلین ئی
خابیری.. یا ئەز و تو دزانین خابیری مالوێران سەرۆکانیا خوبا

ئەرى بازۆ.. تو چوى ھىژ تە تىر چيا و زىارېن خۆ نە دىتېن..
تو چوى زىخكېن تە نە بونە پەر..
ئەرى بازۆ تو چوى ھىژ لەشى تە د خوھى را يى پەنگىاي.
تو چوى رىبەرۆ.. ھىژ ھەقىيرى ھزرى تە ترش نە بوى، ھەر
ھەقىير ماى.
ئەرى سەرورە و خودان وارۆ، تو چوى مشەخت و دەربەدەر
ماى، تەقنكەر و ھىژ رىسى تە نە بوبە تەقن، ھەر داف و رىس
ماى.
ئەرى رىزانۆ كانى ئەو ھەقىيرى تە ژ برسيتىن وارى خورا
كرى، كانى نان بوچى مانە پىقەداى.
تو چوى چەلەنگۆ.. ھىژ شلوخىن كالكاتە سست نە بوين،

چەند پەيقەك بو گيانى شەھىدى كوردستانى

دكتور عەبدولرەحمان قاسملۆ

هەر مابین گریڤدای، تو چوی لاوی من، نه ته گوڤه ندا خو کر.. نه
ل گوڤه ندا برا له یزی تو چوی زاقایو هیژ مهبابادی و نامه دی..
هیژ کوردستانی پهریا سپی نه فه دای..
تو چوی خودانو.. سهر بارو.. هیژ خه لکی ئاخا ته بهوسته کا
ئاسوی.. بهوسته کا ئاخ، پاریه کی نانی.. فره کا ئازادی..
بینه کا ته ناهی.. بیسته کا ئاشتی.. گاقه کا تاڤا روژی..
روژه کا دادپهروه ری لئ هزرهت مای.. لئ هزرهت مای.
تو چوی نئ هیژ تازی و شینیا پیشه وا (قازی) ل چارچرایا
مای.

روژا ۱۴/۷/۱۹۸۹ یئ شه هیدبوی، روژا ۱۵/۷/۱۹۸۹ هاتیه
نقیسین.

نه فه جارا چواری یه ریکا من دکه فیه کوردستانا روژه هلات و ل دولا
قاسملوی را دچم دیمه نئ گوندی و باخچین سیفا و خانیت شه هیدی،
جوانترین بهه شته و مروث ههست ب گیانئ پاقرئی وی دکهت و هه ری ساخه
و سلاقتین کوردستانا باشور و نازادیا وی دکه هینمئ و دبیتزمئ نه خسه ل
سه ری هه وهژی بیت.

ل ههفتینامه یا (نه فرۆ) هژمار (۹۸) ل ۱۳/۷/۲۰۰۵ هاتیه به لافکرن

بۆ (بزاق) ساڤا و سه ره..

- هیفیدارین ببیه ششان و سه رکیش ژ کاروانی په یقین مهرا چ
په یف نه مین نه دیار وهکی جارا بوشین وون و بهرزه
نه گریین.

- هیفیدارین ببیه گرنژین ل سهر لیقین (مهباباد) ی ببیه
په یقهک موکم بکه فی یه سهر زاری «پیشه و» ی قازی،
سمکوی ببیه گازیهک بو (کوردستان، هه لاله، هاواری
نیشتمان، هاواری کورد، گروگالی مندالانی کورد...).

- ببیه ستیرهک بناف چاقین (بهدرخانی) یا فه ببیه دهستکهک
نیترگز و بنه فشا ل سهر گوری (شیخ مهحمود) ی ببیه کیلی
بو (قهدهم خیر) و (حه بسه خان) ی ببیه دهنگهک بو
(بانگی کوردستان، پیشکهوتن، ئومیدی ئیستیقلال)
بزاف مزگینی بی ژبو ماموستا و هیژایان (میقداد
مدحت، پیره میرد، حسین حوزنی موکریانی) ببیه گول
بهری ببیه بشکوژ و سولین.

۱۹۸۹/۸/۸

تیپینی: نهف په یقه من وهک پیروزهای بو روزنامهیا (بزاف) شاندهوون
لی وهسا دیاریو دکهل سیاسی تا روزنامهی نه دگرنجان نلهورا بهلاف
نه بو.

- مه هیفی یه ببیه کلیلهک بو کادینا وا په یقین سهری خو
داناین و هیشتا نه مرین.

- مه هیفی یه ببیه چهنگ و په ر بو وان تیشکا یین هیژ
سوریلانک و نه فرین..

- مه ئومیده ببیه هه یقهک چارده شه فی ل رهخ ته خر بن هه می
ستیر تهف په یقین گهش ل نه سمانه کن سامال و شین.

- مه داخازه ل ههشکه ها قینا زمانه مه ببیه زوزان ببیه
فهراشین.

- مه مرازه ل که له که لا گهرم و ته حری ژ په یقین مهرا ببیه سیبه
لی بکه ی باوه شین.

- مه خوزی یه ببیه گلوازه.. ستوفانک.. بو ئومیدین مه یی د
جوان و خهونین شیرین.

- مه که سه ره د جولانداک په یقین ته دا تیر تیر رازین و په یقین
ته راموسین.

تورینی نی تنی ئەز مەلەفانی دەریا چاقین تە بوم. تنی ئەز
سیاری پیلین عەشقا تەیا دژواربوم. بۆچی تەچاقین خۆ پیکدا
گرتن نی ئەزی تیدا من، خۆ نە خەندقینە.. ئەف دلی من
پەلاتینکە ل سەر گولا خۆ.. دلی خۆ نە فرینە نە راتەقینە.
شرینی گەر جارەکی تو وەستیای ل چولەکی رەپ و رویت
مای.. وەرە شەرم نەکە سینگی من ژ تەرا وەکی جارا مێرگەکا
پر سێبەر و ئافە ژ تەرا زوزانە.. پاوانە وەرە بەختی تەمە شەرم
نەکە.. ئەقینا مە چرایەکی زەرەدەشتیە هەری هەلە هەری هەلە.
- نازداری وەرە ببە مێشان د خەونا مندا.. دا جارەکی ب
تنی ئەزژی وەکی خەلکی خەونەکا جوان و شیرین ببینم دا هەر
دوی خوشیی دا دوی خەونیدا هشیار نەبم نە زقرمە جیهانەکا
بیبی تە.

١٩٨٩/٨/١٠

بەغداد

چرایەکی زەرەدەشتی

بیادہنگی

هه قالۆ (حه میدی) من

دووربت گیانه گه له گورگه سات به سات په نجه و که له به یان له
جه سته .. له ناخی می شکم ددهن دیاره شتیکیان ون کردوه ..
سه رو شوینی ئه و نه یینی .. ئه و شته پیروزه پییان نادۆزرتته وه ..
ئاسته مه .

ئهم شه و .. شه و پیکه بیده نگه .. کپ و بیده نگه من خستوته
باوه ش .. دووری و ته نیا بهرگیکه دامده پوشیت .. ئایا کهس نیه
رزگارم کا بهرگه ی دووری ناگرم نه ء با کهس نه یی ده خیلتانم ..
له زۆر شت یی به شکر اوم گه لئ مافم لئ زهوت کراوه به لام با ئهم
مافه بوم مینئ .. له ربی خودا با له ئامیزی بم .. ههر پیتی بلیم
ئهی بیده نگه مافم بچه سپینه بیده نگیم زیاد که تو خوا با ئهم
حه ققه له دستم نه چی وه کو ئه وانی تر به دنگ نه یمه وه .

۱۹۸۹/۸/۱۲

هه قال چونا ته نه وه کی چ چونا یه .. چونه کا بی زقرینه ..
چونه کا هیقی بره .. مینا چونا مربایه ئەفه ژ روژا کاروانی ته
که تی یه زقرۆکا ئی ژبانن تو هیژ ب سهر نه که تی، ئەز نزام
زقرۆکه کا خورته؟ به لئ هه قال یا ئەز دزانم دلئ ته ژ هه می
تشتا ژ هه می دلا خوتتره، به ختی ته هه قال، دلئ من نه شکینه
دیتنا ته داخازا منه تنن جارەکا دی هیژ ئەزئ ساخ چاقین من
بگهرمی ئەنیا ته ماچی بکه ن.

ئەزمانن من په یقین ته ب ئالین، جارەکا دی شه قیبه کی
دگهلینک بیهین رازین خو ئاشکرا کهین، پاشی دایکا ته دایکا
من بژور بکه قیت ب چادانک و کاکل فه.

خوزی وه کی گه له ک ئیقارییا تو بدهرگه هی بژور کهت بایه ب
که نی و لقلقینن خوڤه یاری و لاقردین خوڤه مه پیکه خوکار
کریا بو گه ریانە کئ لناف باژیری خو یا ل بیرا من جارا دو ماهین
دهمئ ته گوتی یه هه فگیانا من «تویا حه ققی هه که مه
بدهریخی نه هیلئ بینه قییری هوبن بویک و زاقایین نوی نه ..
به لئ ژبیر نه که یی مه ژئ یه خو سل و توره نه که ی هه که بینه کئ
ژ ته بدزین».

پاش ئەم د چوبنه گه ریانن مه چاقین خو بدهیمه نین باژیری

هه قال بیژمه ته هه قال نئ توژ هندی پیرۆزتری بیژمه ته دلۆ
نئ توژ دلئ من نیزیکتتری، بیژمه ته گیان نئ تو گه له ک و
گه له ک ژ گیانن من پاقزتری بیژمه ته ژبانا من نئ تو گه له ک و
گه له ک هه ژئ تری.

چ بیژم؟ بیژمه ته ژبئ من نئ ئەفه ژ روژا تو چووی یی
قه ته زی و یی مری .. جارەکا دی ئەزئ سه و داسه رم بیژمه ته
برا .. نئ توژ براهه کی چیتری دلسوزتری .. هه واره خه ربیبین ته
ئەز خارم، بیهراتنن ته هه رو ئەز لبه ر خو دببیم و لسهر دژیم.

خۆ پر دكرن ل بيرا منه گاڤا چاڤين مه كوڤين وى يى بلند كه تن
ته پرسيارا من دكر تو دزانی بوچی هيڤيین ملله تی مه د مه زن و
موکمن، چنكى خودانيین شان چيايین مه زن و موکمن. ههڤال
ئاخفتنا ته يا د پاشه زینکا هزرین مندا لهوا هيڤيا من گه له كا
مه زن و موکمه تو دى زقري تو دى ژ زقروكا ژيانى موکم و
مه زنتري و خورتري..

١٩٨٩/٨/٢٦

به غداد

دى كهنگى زقري ؟!

ژ دهردی ته دینې، نهزئ سهوداسهرم.
ژ دویراتیا ته خه ربیم.. ته نگاڅم دئ کهنگی زڅری؟
ژ نیتزیکیا ته دترسم یا کورت بیت، زی څه گهره نهزئ دینم
سهوداسهرم ژ څئ هاتن و چوونئ.
دئ کهنگی ل کاکلکا دلئ من دادهئ.. لیس بی و چ جارا
قه د نافرئ.. قه د نافرئ.

۱۹۸۹/۱۲/۲۷

پیرۆزه خهون

هەر ئەو تیکه بەره تیرا خوشتقیی خۆ بەرچاڤ دکەم وهکی
 دومارین ئاشق بەژنا خۆ دکەبەنه گەری و تیک دئالینین مینا
 کەزیتین بیریقانەکی و سەری خۆ دانینە سەر ملی تیک ئەم سەر
 خوشبەین لی ژبیرقە ناچین هەر تشتەکی هەمی من و خوشتقیی من
 و (حەمید)ی دگەهینتە تیک ئەوژی خەونە، ئەری هەکە هەر
 خەون بیت پا ئەو خەون دی چەندا پیرۆز بیت گەلو؟ ئەم هەردو
 لیک دبهرزەینە خەون مە دگەهینتە تیک، ئەم هەردو دوبرین
 خەون مە نیتزیک دکەت هەروەکی چەوا دلین مە نیتزیک تیکن،
 ئەم هەردو تینینە خەون تینا مە دشکینیت، ئەم دپەربشان و بی
 سەمیانین، خەونە ل مە بویە خودان، من نەدزانی خەونێ ئەقە
 پێ چیبیت فی کاری پیرۆز ژ مەرا بکەت پشتی کو ئەز بی
 هیشی بوم ئیدی (حەمید)ی نابینم، هەروەکی چوی ژی من
 نەدیتی جارا دوماهی، لی ئەگەر ژ من نەبو بشەف چومە مالا
 وان ببورن مالا خۆ لی ل مال نەبو سپیدی ژی هاتم هیژ بی
 نقستی بو ئیدی من نەدیت تا خەونا خیرخواز ئەم گەهانیدینە
 تیک، لەوا هندی دەبیم ناکارم قەنجیین خەونێ سەر خو
 راکەم، نەوینەکە ب کاکلکا دلێ خوڤە بەهەلاویسم نە تاجەکە
 دانمە سەر سەری خۆ، لی یا ئەز دزانم خەون تشتەکی پیرۆزە ژ
 هەمە تشتا مەزنتەر، خەون ژفانە سەریه رین وی ئەز و حەمید

هەر تشتەکی هەمی من و وی دگەهینتە تیک. . تنی پرەکا
 مای و هەر ئەو مە دەرباز دکەتە نک وی، هەر دەرگەهەکی مای
 جار جارا قەدکەم و بەژنا وی تیرا دمەیزینم تیدا سەری بیهراتنا
 دگەهینە تیک، تنی پەنجەرەکە تیدا تیک و دوو ماچی دکەین گل
 و گازندا ژ تیک دکەین، نی هەر مێرگەکە ئەم هەردوو خریبیا خۆ
 لی دچەربین و هەفساری حەزین خۆ بەردەین دا تیر تیر بچەرن،
 تنی گلە سورەکە جار جارا مینا دو کەوین رباد مە گول دەنگی
 تیک هەیه ل وی گلە سوری تیک و دوو دبیین و دقەبەن جار
 جارای ژ راموسانا ژ تیک و دوو دستینین لی پا دەنگی وی
 خوشترو ئازاترە ماچین وی کەلترن پتر کەلا خەریبیی دشکینیت،

خۆ تىك وەردەكەين، لى ئەز نزانم ژ كىشە دەھىت جھى وى د كىش
قولاچا تارىشەپە، ھەمى گاڤا بەرى بچمە ژفانى ئەز دىبىژم دى ڤى
پرسىيائى ژى كەم بەلكى ژبلى خەونى بىينم! يان بىژمى ئەرى تو
ماي؟ ھىژ زوحاكي خوينتا تە نە فركرىبە، ئەرى دارا ھىشپا تە
ھىش يا بىبەرە؟ ئەرى دى كەنگى ڤەگەرىي؟ خودى نەكەت ئەگەر
نەڤەگەرياي تە چ ھىشى ھەپە؟ لى چ جارا خەونى دەليشە نەدایە
من قان پسىيارا و گەلەكەين دى ژى بکەم نزا ئەوژى ژ خىر خوازبا
وى يە، لى ڤىگاشى درەنگە شەڤە من ژى كارى خويى كرى
وھكى ھەمى جارا بو ژفانى كو پىروزترىن ژفانە.. پسىيارا سەرى
من مشت كرى دڤىت ڤىجائى ھەمى تشتا بىژمى بەلكى خەونى
(ژفان) دلى وى من بسوژىت دەليشە بدەتە من ھەر پرسىيارەكا
خو بەرسڤەكى پىشەكەم ھەرچەندە (حەمىد) دى بىژىت برا تو
گەلەكى بلەزى.

۱۹۸۹/۱۲/۳۰.

دايكي

دایکتی

دیمتې ته قبوله یه نه زړی ههمی گاڤا مینا نڅیترکه ره کتې بهرې
وی ل قیبلې یان ل نه سمانا جه و پایته ختی خودی هزر د
مه زناهییا وی دا دکه ت، نه زړی دایک شفت و روژ ل بهر دیمتې
ته یی راوه ستیای و حیبه تیمه توژ ههمی تشتا پیروزتری و
مه زنتری.

دایکتی:

دهنگی ته ئاوازه که، سترانه که، قه لورینه که چ ستران بهری
وی پیدا نه بوینه چ ستران دیف وی را ناپین و نه هاتینه.
دهنگی ته: ته ناھی یه، ناشتی یه، راستی یه، دهنگی ته
ژیانه.. ژیان یا د جولانکا دهنگی ته دا مه زن و پیدابوی.
گه دهنگی ته ل دريژه شه فال سهر داری لاندکا من نه با دا
چاوا هیف و ستیر له ونندیا فه کهن هه هه ژین.. که قنه چه پا
پیلین تاری شه قینن ژ چاقی روژی را مینا بهریویکا خوژتیرا
خه ملین.

۱۹۹۰/۹/۱۰

روژانین عاشقه کی

۱

ژ خه ریبیبین ته دل بهرئ تلین من ب گهرمی قه له می هه مبیژ
دکهن و دگرن.. ب ژانه کا مه زن قه ریژا عه شقا مه ل سه ر فان
په را دنه خشین، دبیتته سترانه کا خه موکی و خه م ل بهر دل ه یزن،
ژ خه ریبیبین ته شربنی دیمئ من بی زه ربووی رهنگ و رببار
لی نه مایه ئه ف دلئ گهرم مینا عه شقا مه .. ئه قرو بی ساره و
واری خه مایه .

تورینی ژ دیمئ خه لکی مه بی خه مگین ژ سه روچاقین باژیری
مه بی تیک چوی ژ رهنگ زه ریا گولا ژ دیمئ کچین باژیری
ئوین بی مکیا ج.

من زانی ب خودئ من زانی ته ئه قرو خاترا خواستی ته یا
بارکری.

همی داروبارا چه م و رهزا و کهسکاتی خه ملا خویا وهرانندی
بی د چوبنه د که قلوژانکی خودا همی لثین همی که نی و جوانی
و گرژین بین هسک و بی لف بوین، راوه ستیان ژی مرنه.
دی له زی بکه بینا هیا من زوی بزفره گیانی، لثینی.. شیانئ
بده مه ئەم بو دیتنا ته ب هیشی نه بیی ته ئەم نه مایی و دمرینه
دمرینه.

۲۰۰۱/۶/۷

۲

دلهرئ:

ئه و ئیقاریا بهری خاتر خواستنی گاڤا ههستین مه د تازریای
لیثین مه دهستین مه بیهن و هه ناسین مه عهشق دنووشی و ئەفین
دخواست، لیثین ته بیونه کانی زوزانی و بلقین عهشقی ژئ
دزان، لیثین منری مینا ریتینگه کئ وهستیای و تینی بی بهین
قه دان، ژ وی کانی سار و ته زی ئەفین و مهی قه دخوار، گیانی
مه لیثین مه ژ میتنی سه رخوش بیوون، چاقین مه د ئەفینی دا
مهست بیوون من دگوتته ته تورینی، بهیله تیر قه خوم تیهنه چهند
سالیین بوری بشکینم، چ بکه م ئەزی تینی مه و لیثین ته ژ منرا
ریبار و ئاڤا ته زی نه،

۱۴۵

جانا من پا توچ دبیتئ ئەفرۆ ئەزی دوبر توبا دوبر له و دل و
لیثین من بیابانن د قرقچینه ژبو ئەفینا ته ههروهه د تینینه،
دی زوی بزفره شربنا من زفرینا ته ته قیه کا بارانی یه ل سه ر
قی دلی ل فان لیقان بیارینه بیارینه ..

۲۰۰۱/۶/۸

۳

هه ی سترانا نه فنی ژینی

گیانی من ئەفرۆ سیمه رخه ل هنداف سه ری ته په رین خو
قه کرینه .. دا دیمی ته بی خری چیا بی ژ گه رما ئەوی دهستی
بیاریزیت.
نه کوروتن ته بین نازک تاڤا روژی ب هنگیتن و رهش
بکه ن یا ئەو چاقین ته مینا ئاسمانی واری من تژی ته م و مژ
که ن.
وهه له زی بکه زوی وه ره قه نی بو عه شقا ته ئەزی هیمه ژبو
ئه فینا ته شیحی سه نعانیمه ئەری عاشقه کی دهوکی مه.

۲۰۰۱/۶/۹

۱۴۶

۴

دهمخ من دگوھین ته دا پست پستهک دکر و من دگوت:
بهژنا ته مینا کیلیا شه دایی و فرعینیه چاقین ته مینا
ئاسمانی باژیروی من د زه لالن دیمخ تهژی وهکی رۆژا وه لاتی منه
تویا دویری چاقین من یخ ب کیلیا شه دایی و فرعینیه.. ببوره
ب بهژنا تهغه دگریداینه تیروژکین دل و چاقین من ب ئه سمان و
رۆژا باژیروی من ئه نه ب خودی ب چاڤ و دیمخ تهغه
هه لایستینه.

دی وه ره خیرهکی دگهل دل و چاقین من بکه تو ب خودی
پشتا خو بده خه ربیبا و باوهشا من ژ ته را بهارا فی واربیبه.

۲۰۰۰/۶/۱۰

عه شقا من و ته

دلبرهئ.. دهمی وهرزی سەفه‌ری دەستپیکری ته ژ دەشتی ژ
 گهرمی ژ گیا بههینی بارکری و قهستا زوزانا کری.. هنگی دلی
 منژی دگهل ته بارکر و له‌شه‌کی بی گیانی هیلا..
 من گاف.. چرکه.. سه‌عات.. رۆژ.. شه‌ف پیکه‌گریدان
 هه‌تا ژفانی دیتنا مه‌ نیزیکی بوی دیتنا مه‌ ل سهر سنۆرا بویه
 راستی سنۆر دبه‌ژین.. له‌شی من قالبی من گه‌هشتی یه‌ دلی
 خۆ.. وای خودی پا ئه‌و گا‌فا دیتنی چهن‌دا خۆش بوو چا‌فا باوهر
 نه‌دکر ئه‌فه ژوی رۆژی وهره‌ کویتستان ژی ژ عه‌شقا مه‌دا گهرم
 بووین.

دلبره‌ من...

ئه‌ز دیسا بی کارێ سەفه‌ری دکه‌م.. هنده‌ دهمی ده‌ست
 به‌ردانی یه‌.. لی دیسا دلی منی به‌رزیه‌ نزانم ل کیشه‌ لی
 بگهرم.. ئه‌ز نزانم ته‌ هایژی هه‌یه‌ و جه‌ و وارین وی فی
 دکه‌فی.. ههر سپیده‌یه‌کا پیاسا بکه‌ی دسه‌ر جادا ئه‌زی دگهل
 ته‌.. ههر بایه‌کی سار و سه‌روچاقین ته‌ بگه‌زیت.. یان
 هه‌ناسه‌کی به‌ه‌لکیشیت دگهل ته‌مه‌.. ده‌نگی ههر ته‌یره‌کی..
 ههر بولبوله‌کی ده‌نگی ههر به‌لگه‌کی چنارین جادی دهمی ژ

شرینی ل ئه‌فی دونیا به‌ردرای یا بی سنۆر و هه‌له‌ه‌ریایی یا
 بویه به‌ه‌سته‌ک مه‌ سه‌رین خو‌یین پیکه‌ ناین و عه‌شقه‌کا
 هارودین یا ژی زای هه‌را پیللا ده‌اقیت و هه‌را مه‌زن دبیت یا
 بویه ده‌ریا ئورمی.. ههر هه‌می که‌س هه‌می ئه‌فیندار دشین ل
 گوغه‌ندا مه‌ دا ب له‌یزن سه‌رخۆش بن مه‌ست و بی هۆش بن بی
 عاشق بیت یانژی چ ژ عه‌شقی نزانیت دشیت بارا خو‌خوشیی
 بنوشیت مینا وان که‌سین مه‌له‌فان و نه‌ مه‌له‌فان دی بسه‌ر ئا‌فا
 ده‌ریا ئورمی که‌فن و ژ خو‌شی یا مشت بن.

ديتنا ته دا دڪه ڦيٽ دلِي من دگهل.. هه ر دلويه كا باراني بيٺا هه ر
گوله ڪي چاڦين هه ر پشيكه ڪي دلِي مني دگهل. ڦيٺا نه بيٺه نه زا
غهريب و ب تنِي مه دلِي دگهل ته.. روحا دگهل ته چاڦ و
هه ست و بريين دگهل ته ئيدي مه ڙڦانه ل هه مي سڀيدهيا..
هه مي نيڦرويا هه مي ئيڦاريا.. دگهل ستير و هه يڦا نه سمانِي
نورميِي نه سمانِي عه شقه كا پيرو ز مه ڙڦانه.. مه ڙڦانه.

۲۰۰۴/۶/۲۹

نورميِي

ل جهڙنا بوونا ته كهسا من

دلپهري شريني كه سا من ..

من دقيقت كراسه كي نوي ژ بهژنا ته يا شرين را چي كه م .. ژ
داڦ و گهرما روژي .. ژ بلندي و هيتزا چيا مينا بهژن و باوه ربا
ته يا نه لڦ .. ژ خه ملا كوردستاني ژ مازي و ديندار و دارپه ريبيا .
ژ پهنگ و بيتا گولين كويڦي ژقان دول و به تهن و كي ربا .. ژ
عه شقا ژقانيڼ نه فينداران .. بنه خشبنم ژ په يقين عه شقه كا
هار .. ژ باوه شه كا گهرم .. گهرم تژي خوښي بي رونديك و
زيمار .. ژ قه بينا كه وي شه مدينان ده مي دگهل مي كه وي دبسته
دلدار دبسته يار .. پيلين عه شقا ته دژوارن ژي دبارن خه ون و
خوزي دبنه خوښي و باران دبنه رو بيار .. دهيم و كراسي ته بي
نوي لپه ر ته دكه م نه ي يار .. ل جه ژنا بونا ته ب گوشين و عه شق
و ب دله كي نه فيندار .. ژ كه قبيڼ به فري دكه تمه گولين و تاج
ددانه سهر سه ري ته دا ب پرچ و به ژنا ته دا به يتته خوار ..
هه مي سال دهين جه ژنا بونا ته پيروژ دكه م هزار جار نه ي
نيزيك ترين كه س و يار .. كه س و يار .

۲۰۰۴/۹/۱۵

دیّ عہشق بارکھت

دی چ بیژیه خه لکی ده می من دچاقین ته دا دبینن
دی ژنوی زمانئ خۆ فیبرکه مه چ زمانا
کو ژبلی زمانئ عه شق و نا قئ ته چ نزانیت
ئیدی فیر نابیت چ په یف و رامانا
وه ره عه شقئ که هی که کیشی نه که
ل ئەقینا مه تالانە ئەقئ دگەل من نه که
وه ره هه ر دلئ جارانه
وه ره هه ر بهارا سالانه
هندی بیتا هه می نیرگزا ته بین دکه م
هندی قیانا هه می پیشمه رگه ی بو کوردستانی ته دحه بینم
هندی بشکوژین هه می گولا
ته مه ت قیان و چه زین هه می دلا
هندی دا قین پرچا هه می سه را
ته مه ت رونا هییا ل هه می ده را
عه شقا ته ژ هه میا مه زنتره
دلئ من ژ بوته ژ هه می گا فا لیتره
«ته مه ت خیزی ل بهر قان چه ما
ته مه ت به لگین دارا هه ما
ته مه ت ستیرین ئەسمانا

دی وه ره دینی ئیشاره ل ئەقینئ
عه شق دی بارکه ت ژ خه ربییئ
ئەقین هیشتا یا که له و
ژبه ر دچن جو یارین خوینئ
وه ره رتیا مه هیژ فه کربه و دا بچینئ
وه ره شریئ سارنه که ژقانا
وه ره گو ه نه ده به کروک و نه زانا
بلا هه ست و گیانی مه ئیک بگرن
به ره ف ئەلند و زۆزانا
ئەز چ بیژمه خه لکی ده می ته دچاقین مندا دبینن

پایزا دھوکے
و بہارہکا رھوشہنبیری

تہمہت دلویپن بارانا
من تو دقتی و دقتی
تولنک من بی و بچی و بی
من تو دقتی
من تو دقتی» (*)
وہرہ درہنگہ ہیشتا عشقی بارنہکری
تہگہر بارکر فایدہ ناکہت شین و گری
وہرہ بہختی تہمہ وہرہ
وہرہ شربنی
وہرہ تہ چاف تہسمانی ژینی
زوی وہرہ دی عشقا بارکہت
تہگہر عشقی بارکر
چ مرؤف چ تاخ یانژی چ چیا
دی خہمین مہ راکہت
و دہی ناکہت..

۲۰۰۵/۳/۱۶

* سترانہکا سترانیپزا بناف و دہنگ (گولہاری)یہ.

بویکا ئاشتییی.. بویکا ئازادییی
نی داخوایتین دیلانا ته
قامشلۆینه.. عه فرینی و دیرکینه
ئامه دی و باتمانی..
شهرنه خی و سه رحه دینه
نه هری و شه مزینینه
به ربیکین ته
شنۆ و کرمانشاهی و مه ابادینه
ده واتییین ته.. سه ماکه رتین ده وله تی شوخن
سوله پمانی.. که رکوکی.. هه ولیرینه
خانه قینی و مه نده لینه
جانته و هه گبین وان
مشتی خه لات و دیارینه
ناقبارکین وان تژی په یشن
په یاما جه گه رخوبنه
هۆزانیین خانی و فه قی ته بران
مه لی عاشق مه لی جزیرینه
بانگی ئازادییی
دهنگی هیمن و هه ژاری موکریانینه

دهۆکا من.. په ریا نازدار
که زییین خو ییین زهر
مینا پایزی
به رده سه ر ملیین خو.. سه ر
کیلیا شه دایی و فرعییی
بلا دیمی ته یی خری زوزانی
سور ببیت ژ شه رمادا.. ژ که یفادا
بلا لیثقیین ته ییین نازک ب گرنژین ژ
خوشی یادا
چاقیین ته ییین شه یین مینا نه سمانی ته یی زه لال
خه ما دره قیین.. خوشیا د جه مینن
هلۆ رابه تنی تو بویکی

هاتن.. ھەمى ئاشق ھاتن

ھنارتىيىن كۆيى و گوران و

بىتكە سىينە

ھەمى پىككە د محرابا ئەشقا تەدا

سەر مەستىن.. ئاشقن چىيايىنە

سلاڧىن ئاشقان ڧىينە

بۆ بەژنا گرگاشى.. و ئەرزى

بۆ زاقايىن ھەردەم سالىح يوسقى..

مايى و نالبەند و سىمكوبنە

بۆ گورى سادقى ئامبىدى..

گوھەرزى و كوڧلىينە

بلا بىن و بخىر بىن

ب لە ھەندىيىن شورڧە بىن

ب تاجىن گولىنڧە بىن

بۆ تەواڧا بەژنا تە

بۆ تەواڧا دەولەتى

ھەناسا من

۲۰۰۵/۹/۲۰

هه ر هه ناسه کت بکیشم هه ناسا ته يه
هه ر گوله کت ببينم بيهن جوانيا ته يه
توئه و کار مامزی ل چيايي عومری من
دچهری و دژی
تو مينا پيلين دهرييا قه زوين
بسهر له شخ مندا.. گيانی مندا د رژی
تو چهند دویر دکه ئی.. ههروهه ر
د شانەشينا ئە ئی دلی دا دژی
توئه و نیبرگزی چ جارا ژ ئاشقان
سل نابی
له و تو نیبرگزا ئە شقا منی هندی هه مه
دی دگهل من ژی
تویی ژ ئە شق و قیانی پری.. تهژی تهژی

۲۰۰۶/۷/۱۹

تههران

ÆƎ'D wYUÄuY

- ئیکه تیا نڅیسهرین کورد/دهوک بو چاپکرنا فی پهرتوکئ د پروژئ وهشانین ئیکه تیا نڅیسهران دا کوب هزرا من پیروزترین و مهزنتترین پروژئ رهوشه نبیره هه تا نوکه بو نڅیسهرین دهقهرئ هاتیه کرن.

- هه قالئ هیژا محهمه د عه بدوللا بو پیداچونا زمانئ.

* هیثیین هه لایستی، کومه له چیرۆک، ۱۹۹۶.

* جوانترین ماچا چه رخی، کومه له چیرۆک، ۲۰۰۰.

* ژ خوشیا خوشتر، کومه له چیرۆک، ۲۰۰۴.

* ئەزئ د هه مبیژا هه ناسین ته دا، کومه له چیرۆک،

.۲۰۰۶

* هه قالینیا کارقینی و گولئ، چیرۆک بو زارۆکان،

.۲۰۰۶

ناقەرپوک

- ۶ - شرىنا من
- ۹ - پىروژتېرىن ژشان
- ۱۳ - ل من و ئەقىي ژىنىي
- ۱۷ - هېلىنا وئى ھەر ئەزم
- ۲۱ - ژ خەربىيا تە ھەقالى
- ۲۴ - توى روناكى و خور
- ۲۶ - گەلۆ
- ۳۱ - مە ركە
- ۳۴ - گازندىن دلى
- ۴۰ - چەند پەيشەك ژ قوناغەكا دوبر
- ۴۴ - كەقالى تە
- ۴۹ - گەلەك جارا
- ۵۲ - نە جارەكىي
- ۵۷ - داىكا من وەلات
- ۶۱ - سلاو
- ۶۳ - ژبو دىتتا تە
- ۶۶ - نىشانىن خەلكى من
- ۶۹ - رۆژھەلات
- ۷۲ - كوردستان
- ۷۶ - ئازىزم
- ۷۸ - چەند پەيشەك بۆ ناڧ گورەكىي پىروز
- ۸۳ - ئەى رۆژ لەزى نەكە

ناقەرپوک

- ۸۸ - ئىوارەيە گىانە
- ۹۴ - كوترىن باژىرى مە
- ۹۷ - سەمىانا من داىكىي
- ۱۰۱ - گەلى ھەقالان
- ۱۰۳ - ئەگەر بېژن
- ۱۰۵ - خەونە گەر بىنىم
- ۱۱۱ - مرۆڧ بونەوەرەكىي ئىتىكەيە
- ۱۱۳ - ئەرىي پەرىشانو بلبلو
- ۱۱۶ - پەيامنىر ھەر قەلەرەشن
- ۱۱۹ - چەند پەيشەك بۆ شەھىد قاسملو
- ۱۲۲ - بۆ (بزاڧ) اساقا و سەرە
- ۱۲۵ - چرايەكىي سەرەدەشتى
- ۱۲۷ - بېدەنگى
- ۱۳۰ - ھەقالو
- ۱۳۴ - دىي كەنگى زقرى
- ۱۳۶ - پىروزە خەون
- ۱۴۰ - داىكىي
- ۱۴۲ - روزانىن عاشقەكىي
- ۱۴۸ - عەشقا من و تە
- ۱۵۲ - ل جەرنا بونا تە كەسا من
- ۱۵۵ - دىي عەشق باركەت
- ۱۶۰ - پايزا دھوكىي
- ۱۶۴ - ھەناسا من

ژ وهشانين ئيکھتيا نڧيسکارين کورد / دهۆک

- ۱- نڧيژهک مهستانه ل دۆر گونبه دا جزيری/ڤهکۆلين، د. فازل عومره ۲۰۰۴
- ۲- خهونين تازی/ ههلبهست، رۆخوشی زيفار، ۲۰۰۴
- ۳- وهغرهک د نهينين دهقی دا/ رهخه و ڤهکۆلين، ياسرئ هسهنی ۲۰۰۴.
- ۴- بياڤئ خواندنئ/ڤهکۆلين، جهلال مستهفا ۲۰۰۴.
- ۵- ليه دهرازينکا تېکستان/خواندين وئزهبي، سهلام بالايي ۲۰۰۴.
- ۶- خواندنگهها برسېکرنئ/چيرۆک، صديق حامد ۲۰۰۴.
- ۷- هزر و ديتن/هزر و رهوشه نيبيريا گشتي، د. عارف حيتو ۲۰۰۴.
- ۸- چهند رتيهک بو دهقی/ ڤهکۆلين، صبيح محمد حسن ۲۰۰۴.
- ۹- بهرپهركئ وندا ژ ژياناما سهليمئ ئهسهري/چيرۆک، انور محمد طاهر ۲۰۰۴.
- ۱۰- چهند خواندنگه شيوهکاري/ ڤهکۆلين، ستار علي ۲۰۰۵.
- ۱۱- ژانين سيناھيئ/رۆمان، تحسين ناڤشکي ۲۰۰۵.
- ۱۲- قصص من بلاد النرجس، حسن سليقاني ۲۰۰۵، الطبعه الثانيه.
- ۱۳- گوتارين رهخهبي- کومهله وتار، هوشهنگ شېخ محمد، ۲۰۰۵.
- ۱۴- گهريانهک د ناڤ باغئ ئهدهبي کوردی دا، رهشيد فندي ۲۰۰۵.
- ۱۵- سوتنگهه/ رۆمان، بلند محمد ۲۰۰۵.
- ۱۶- سپاوشئ زيماري/ چيرۆک، د. فاضل عمر، ۲۰۰۵
- ۱۷- شانۆيا ههچهرخ و چهند ديتن، سيار تمر، ۲۰۰۵
- ۱۸- ڤيان د دههکئ ژاندار دا، رۆمان، محسن عبدالرحمن، ۲۰۰۵.
- ۱۹- تهکنیکا ڤهگيترانئ د کورته چيرۆکين (فاضل عومهری دا)/ ڤهکۆلين، نهفيسا ئيسماعيل ۲۰۰۵.

ژ وهشانين ئيکھتيا نڧيسکارين کورد / دهۆک

- ۲۰- ميري و كهڤۆك، چيرۆكين زارۆكان، د. عبدی حاجی، ۲۰۰۵.
- ۲۱- ههژده چيشانۆكين گورگا، چيرۆك، ب. محمد عبدالله، ۲۰۰۵.
- ۲۲- روسته مئ زالي، فلکلور، د. عارف حيتو، چاپا دووي، ۲۰۰۵.
- ۲۳- شهينا چيايئ سپي، چيرۆك، نزار محمد سعيد، ۲۰۰۵.
- ۲۴- جهسهريئ سپي، كورته چيرۆك، خالد صالح، ۲۰۰۵.
- ۲۵- ئهی رۆژ نهچه ئاڤا، پهخشان، سلام بالايي، ۲۰۰۵.
- ۲۶- ژ رهوشه نيبيريا كوردی، ڤهکۆلين/گوتار، ناجی طه بهرواری، ۲۰۰۵.
- ۲۷- زارۆكين جيهانا ئاشتی و ئاشوپئ، هزرڤان، ۲۰۰۵.
- ۲۸- دهوك د سهريوران دا، صديق حامد، ۲۰۰۵.
- ۲۹- جاك دريدا و هلوه شاندين، د. فاضل عمر، ۲۰۰۵.
- ۳۰- داويا شرفانهكي، رۆمان، عصمت محمد بدل، ۲۰۰۵.
- ۳۱- پيتلين رهخهبي، رهخه و ڤهکۆلين، نعمه الله حامد نهپلي، ۲۰۰۵.
- ۳۲- دهها هيشتا گيانه وه ره دسيان باخئن، چيروک، حجي جعفر ۲۰۰۵.
- ۳۳- بهر ب دهقی خۆمالي، دهق، ئيبراهيم احمد سمۆ، ۲۰۰۵.
- ۲۴- مي مي تيبكس، ژ هزرکرنئ تاكو ئايديۆلۆجيايئ، د. فازل عمر، ۲۰۰۵.
- ۳۵- كهلتور. ناسيوناليزم و عه ره بکرن، ڤهکۆلين، عه بدال نوري، ۲۰۰۵.
- ۳۶- پهيشين بي پهرده، چهند ڤهکۆلين رهخا ئهدهبي نه، عبدالحالق سلطان، ۲۰۰۵.
- ۳۷- نقشتن د چاڤين نيرگزي دا، ههلبهست، بهشير مزويري، ۲۰۰۵.
- ۳۸- ژ ڤهسهفا بهرخودانئ، ههلبهست، رههزان عيسي، ۲۰۰۵.
- ۳۹- ئهوي دژي هه ميا، كورته چيرۆك، صبيح محمد حسن، ۲۰۰۵.

- ٤٠- نژیارگەری، د. فاضل عمر، ٢٠٠٥.
- ٤١- بیست سال و ئیشارەک، صبری سلێقانهی، رۆمان، ٢٠٠٥.
- ٤٢- نغیسین د ناڤهرا نغیسەرین خوداوه‌ند و لیگه‌ریان ل ئازادیی، ژه‌کۆلین، هوشه‌نگ شیخ محەمه‌د، ٢٠٠٥.
- ٤٣- ژ چیرۆکین مللی بین فلکلوری، جمیل محمد شیلازی، ٢٠٠٥.
- ٤٤- جواهر المبدعین، مناقشات ادبیه، اسماعیل بادی، ٢٠٠٥.
- ٤٥- دیمه‌نین په‌چنی، چیرۆک، کیشی عارف، ٢٠٠٥.
- ٤٦- تیر ژ کفانا دوه‌شیتین و به‌ر تینه‌ من، هه‌لبه‌ست، سه‌لمان کوفلی، ٢٠٠٥.
- ٤٧- که‌فاله‌کتی رويس، هه‌لبه‌ست، شکری شه‌هباز، ٢٠٠٥.
- ٤٨- ده‌ولت و عه‌شقه‌کا که‌فتار، هه‌لبه‌ست، دایکا دالبای، ٢٠٠٥.
- ٤٩- شه‌فتین بی خه‌و، هه‌لبه‌ست، په‌یار باقی، ٢٠٠٥.
- ٥٠- ئازرانده‌مانی، هه‌لبه‌ست، هزرخان، ٢٠٠٥.
- ٥١- چاخن رۆژ د په‌یقیت، هه‌لبه‌ست، شه‌مال ئاکره‌یی، ٢٠٠٥.
- ٥٢- دوو چه‌مکتین هاقیبوون یاخیبوون، ئەمین عبدالقادر، ٢٠٠٥.
- ٥٣- ژین و ڤین، هه‌لبه‌ست، صبحی مه‌لکایزی، ٢٠٠٥.
- ٥٤- ده‌فته‌را بیگونه‌هی، هه‌لبه‌ست، عبدالرحمن بامهرنی، ٢٠٠٥.
- ٥٥- چەند که‌کۆلینه‌کتین زمانه‌وانی، عبدالوهاب خالد، ٢٠٠٥.
- ٥٦- هیشی، خەم و مرن - طیب ده‌شتانی، هه‌لبه‌ست، ٢٠٠٥.
- ٥٧- زیندانا بچوک - عزیز غه‌مجقین، هه‌لبه‌ست، ٢٠٠٥.
- ٥٨- عشق د به‌هشته‌کا یوتوبیایی دا، هه‌لبه‌ست، مصطفی سلیم، ٢٠٠٥.
- ٥٩- ئەزێ د هه‌میترا هه‌ناسین ته‌دا، چیرۆک، اسماعیل مصطفی، ٢٠٠٥.

- ٦٠- رومان ل ده‌فته‌را به‌هدینان، رهمه‌زان حه‌جی، ژه‌کۆلین، ٢٠٠٦.
- ٦١- رایا گشتی (تینگه‌ه - گرنگی - چیکرن - گوهورین - ریکین زانستیین پیقانی)، ژه‌کۆلین، مسلم باتیلی، ٢٠٠٦.
- ٦٢- هه‌لبه‌ستین رهنگین، هه‌لبه‌ست، ته‌نگه‌زاری مارینی، ٢٠٠٦.
- ٦٣- ته‌فنه‌که‌را کورد، هونه‌رمه‌ندا به‌رزه، وه‌رگێران: مسعود خالد، ٢٠٠٦.
- ٦٤- ببیلوگرافیا ده‌وکتی، ببیلوگرافیا، وه‌سفی حه‌سه‌ن ردینی، ٢٠٠٦.
- ٦٥- شه‌فا فریشته ره‌ڤین، چیرۆک، اسماعیل هاجانی، ٢٠٠٦.
- ٦٦- گۆلۆکا ئالزبای، ئیدیه‌میتین کوردی، خالد صالح، ٢٠٠٦.
- ٦٧- نغیژه‌کا بارانی، هه‌لبه‌ست، هه‌قال فندی، ٢٠٠٦.
- ٦٨- روژ، هه‌لبه‌ست، هشیار ریکانی، ٢٠٠٦.
- ٦٩- عشق ل ژیر پرا چینودی، هه‌لبه‌ست، بلند محمد، ٢٠٠٦.
- ٧٠- ده‌ردی ئەڤینی، (نوڤلیت) یونس ئەحمه‌د، ٢٠٠٦.
- ٧١- ئەفسانه‌یا سترانین بنده‌ستی، نه‌جیب بالایی، ٢٠٠٦.
- ٧٢- خه‌ونه‌کا ئەمریکی، چیرۆکین عه‌زیز نه‌سین، و: خه‌یری بوژانی، ٢٠٠٦.
- ٧٣- هزرینه‌ک د زمانی کوردیدا، ره‌شید فندی، ٢٠٠٦.
- ٧٤- خانی مامۆستای سبیه‌مین، مه‌م شه‌ره‌ف، ٢٠٠٦.
- ٧٥- ژ ئاوازین جوانین، هه‌لبه‌ست، ناجی طه‌ به‌رواری، ٢٠٠٦.
- ٧٦- چەند به‌لگه‌بیین تاییه‌ت ل دور کوردان، د. صلاح هروری، ٢٠٠٦.
- ٧٧- مه‌شا بوکان، هه‌لبه‌ست، هیشی به‌رواری، ٢٠٠٦.
- ٧٨- ئەو زه‌لامی دگه‌ل خۆژیکجودا، ده‌قتین شانۆیی، سیبار قمر صدیق، ٢٠٠٦.
- ٧٩- په‌لین عشقی، هه‌لبه‌ست، درباس مسته‌فا، ٢٠٠٦.

ژ وەشانين ئيکەتيا نڧيسکارين کورد / دەھۆک

- ۸۰- شەھتین سار، رۆمان، حەسەن ئیبراھیم، ۲۰۰۶.
- ۸۱- ھوزان بۆ دەلالی، ھەلبەست، خالد حسین، ۲۰۰۶.
- ۸۲- بالولکا شەکرئ، چیرۆک، حەسەن سلێمانی، ۲۰۰۶.
- ۸۳- حەیرانوک نامەبێن ئەفینداران، فۆلکلور، ادیب عبداللە، ۲۰۰۶.
- ۸۴- مرین د قشلەیا پادشاھی دا، چیرۆک، محسن عبدالرحمن، ۲۰۰۶.
- ۸۵- چیقانۆکا گایین سور، فۆلکلور، جەمیل محەمەد شیلازی، ۲۰۰۶.
- ۸۶- سەلوا ھیتۆ بەلالیسکە، ھەلبەست، لوقمان ئاسیھی، ۲۰۰۶.
- ۸۷- بلیجان، رومان، پەرویز جیھانی، ۲۰۰۶.
- ۸۸- لەعلیخانا گوڤەیی، چیرۆک، مستەفا نوری بامەرنی، ۲۰۰۶.
- ۸۹- ڤەگەر، رومان، شاھین بەکر سورەکلی، ۲۰۰۶.
- ۹۰- قەدەرە من، ھەلبەست، سەلمان شێخ مەمی، ۲۰۰۶.
- ۹۱- بێھنشک، فۆلکلور، محەمەد حەسەن بناڤی، ۲۰۰۶.
- ۹۲- ئارمانج، ھەلبەست، سەبریا ھەکاری، ۲۰۰۶.
- ۹۳- باکورئ دل، ھەلبەست، دلشا یوسف، ۲۰۰۶.
- ۹۴- خەونەکا بنەڤشی، کورتە چیرۆک، عەسمەت محەمەد بەدەل، ۲۰۰۶.
- ۹۵- نەینین خامەیی، ھەلبەست، سەبری نەیلی، ۲۰۰۶.
- ۹۶- ھەناسەک د پەرستگەھا شەرتدا، خواندین وێژەیی، سەلام بالایی، ۲۰۰۶.
- ۹۷- شورەشین بارزان، ھەلبەست، حەیدەر مەتینی، ۲۰۰۶.
- ۹۸- عەشقا مە چرایەکی زەرادەشتی یە، دەڤتین ئەدەبی، ئیسماعیل مستەفا، ۲۰۰۶.